

SZAKDOLGOZAT

Juhász Martin

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

**A Farkas Festék Kft. és a Farkas
FestékBOLT Kft. tevékenységeinek
elemzése**

Konzulens

Dr. Tóth Eszter Ilona

egyetemi docens

Készítette

Juhász Martin

Pénzügy és számvitel

Adóigazgatási szakirány

levelező tagozat

2023

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	1
2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS	2
2.1. A kis- és középvállalkozások számvitele	2
2.1.1. A számviteli bemutatása	2
2.1.2. A számvitel szabályozása	3
2.1.3. Beszámolók típusai	6
2.1.4. Beszámolók megjelenési keretei	9
2.2. A gazdasági elemzés célja, tárgya, feladata	12
2.3. Pénzügyi mutatók alkalmazása az elemzés során	14
2.3.1 A vagyoni helyzet elemzése	14
2.3.2 A pénzügyi helyzet elemzése	18
2.3.3 A jövedelmezőség elemzése	21
2.3.4 A hatékonyság elemzése	23
3. FARKAS FESTÉK KFT. ÉS FARKAS FESTÉKBOLT KFT. BEMUTATÁSA	25
3.1. Cégtörténet	25
3.2. A cégek földrajzi elhelyezkedése	26
3.3. A cégek tevékenységi körei	28
3.4. A két gazdasági szervezet összeolvadása	29
3.5. Adatgyűjtés, adatfeldolgozás és az elemzési módszerek bemutatása	30
4. A FARKAS FESTÉK KFT. ÉS A FARKAS FESTÉKBOLT KFT. ELEMZÉSE	31
4.1. A vagyoni helyzet elemzése	34
4.2. A pénzügyi helyzet elemzése	42
4.3. A jövedelmezőség elemzése	49
4.4. A hatékonyság elemzése	53
5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	57

6. ÖSSZEFOGLALÁS	60
7. IRODALOMJEGYZÉK	63
8. TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE	66
9. NYILATKOZATOK	67
10. MELLÉKLETEK	69

1. BEVEZETÉS

Az egyetemi éveim első időszakában már tudtam, hogy mi az, ami igazán foglalkoztatja a fantáziám, ez a gazdasági és üzleti elemzések témaköre, úgy vélem, hogy eme témában tudok a leginkább kiteljesedni. Amikor még a volt munkahelyemen dolgoztam a Farkas FestékBOLT Kft. kapcsán láttam egyfajta potenciált, amit alá szerettem volna támasztani számokkal pusztán kíváncsiságból. Ennek a kettőnek a kombinációjaként, vagyis inkább eredményeként választottam a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. gazdasági elemzését a szakdolgozatom témájául. Napjainkban a vállalkozások működésének tanulmányozása, a közgazdasági jelenségek, illetve események megfigyelése elengedhetetlen. A 21. század igaz még csak az elején tart, de már most nagyon fontos és meghatározó a vállalkozások versenyképessége a piacon főleg úgy, hogy előttünk áll, ha csak nem már benne is vagyunk a 4. ipari forradalomban. A versenyképesség meghatározására, mérésére a pénzügyi elemzések adnak lehetőséget. Azon cégek, amelyek tisztában vannak a verseny előnyeikkel, hátrányaikkal és ezeket az információkat képesek megfelelően felhasználni, azok a piacon előnyben fognak részesülni.

A szakdolgozatom célja tehát az, hogy a cég vezetőségének nagyobb belátást tudjak nyújtani a 2018-tól 2021-ig terjedő időszak beszámolóiról, pénzügyi és számviteli mutatószámok segítségével.

A dolgozatomban elsőként szakirodalmi áttekintést készítek, amelyben először a kis és középvállalatok számvitelét fogom bemutatni a beszámolók típusain és a beszámolók megjelenési keretein belül. Ezen felül a gazdasági elemzések célját és annak mértékét, majd a pénzügyi mutatókat fogom bemutatni.

A dolgozat következő szakaszában a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. bemutatása fog történni, melyben kifogok térni a cégek történetére, a tevékenységi köreikre, illetve a két cég összeolvadására.

A dolgozat következő fejezetében fogom elvégezni a két cég átfogó elemzését, a szakirodalomban feltüntetett mutatók segítségével és sorrendiségével.

Az ezt követő fejezetben fogom bemutatni a következtetéseimet a vállalkozásokkal és az elemzésekkel kapcsolatban, illetve egy összefoglalót is készíteni fogok.

2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

Eme fejezetben a kis és középvállalkozások szemvitelével kapcsolatos információkat a gazdasági, illetve pénzügyi elemzés célját, tárgyát, feladatát ismertetem a szakirodalom tükrében. Ezen felül részletesen be fogom mutatni azokat a mutatókat, elemzési módszereket, amelyeket a későbbiekben alkalmazni is fogok a cégek vizsgálatánál.

2.1. A kis- és középvállalkozások számvitele

Jelen alfejezetben a kis és középvállalkozások, más néven a KKV szektort érintő számviteli követelményeket fogom bemutatni. Pontosabban, hogy mit is jelent a számvitel, miként szabályozzák azt, ezen felül szó fog esni még a beszámolóképzésről és annak tartalmi elemiről.

Minden olyan gazdálkodó vállalkozónak minősül, aki saját nevében és kockázatra, profit és vagyongyarapítás céljából üzletszerűen ellenérték fejében termelő és vagy szolgáltató tevékenységet végez. Tehát összességében ezt nevezzük vállalkozási tevékenységnek. A vállalkozók tevékenysége különálló gazdasági szervezetekben valósul meg, ezen szervezetek működéséhez vagyona van szükség, az egyik alapvető célkitűzés ennek a vagyonnak a megőrzése, de még inkább növelése. A vállalkozó célkitűzéseire információkra van szükség a piac többi szereplőitől, ezeket az információkat elő kell állítani és az érdekeltek rendelkezésére kell bocsátani. Jelen információkat a számvitel segítségével lehet előállítani, ebből lehet arra következtetni, hogy a számvitel a tájékoztatás eszköze. (SZTANÓ 2022)

2.1.1. A számviteli bemutatása

A számvitelt értelmezhetjük úgy is, mint információs rendszer, módszertani rendszer, és mint nemzetközi, szakmai nyelv. Információs rendszer mivel az adatfeldolgozási alrendszer, amely alatt a gazdasági események (számlák, bizonylatok stb.) feldolgozására irányuló cselekvéseket értjük és a döntési alrendszer, amely alatt a vezetői számvitel eszköztárát és a döntés előkészítés folyamatait érthetjük, szorosan együttműködnek egymással. Módszertani rendszer mivel foglalkozik elméleti kérdésekkel, ezen felül a számviteli működéshez kapcsolódó irányadó módszerekkel foglalkozik. Nemzetközi szakmai nyelv mivel a befektetők, vállalati vezetők, dolgozók részére szolgáltat információkat egy központilag

meghatározott rendszerben, az általa nevesített szabályok, módszerek segítségével. (BUDAI és BEKE 2007)

A számvitel definíciója egyfelől lehet, egy olyan elszámolási és objektív szempontok alapján működő információs rendszer a gazdasági eseményeket figyelemmel kíséri, méri, illetve rendszerbe foglaltan összegzi azt. Másik részről pedig egy olyan információs rendszer, amely a módszertani előírások és azok betartása alapján rögzíti azon gazdasági eseményeket, amelyek a vállalkozás működését érintik, oly módon és részletességgel, hogy a belső és külső információs igényeket a lehető legmegfelelőbb módon ki tudja elégíteni. Ennek köszönhetően kapható meg a vállalkozásokról a megbízható, valóságnak teljes mértékben megfelelő összkép a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről és jövőbeli terveiről. (DARABOS et al. 2016)

A számvitel elsődleges célja a vállalkozások vagyonának és jövedelmezőségének objektív bemutatása. A hatóságok és a potenciális versenytársak képesek a számviteli információs rendszer segítségével a gazdasági szervezetek mérésére, ami arra irányul, hogy az adott vállalkozásnak milyen a gazdasági potenciálja és a jövedelmi helyzete. (KISS 2017)

2.1.2. A számvitel szabályozása

Számviteli törvény

Mint az ismert a pénzügyi beszámolók általános elveit az Európai Unió számviteli elve és a magyar számviteli törvény határozza meg. Az alapelvek között a kiindulópont a vállalkozás folytatásának elve, mivel mind az irányelv, mind pedig a számviteli törvény abból az egyszerű feltételezésből indul ki, hogy a vállalkozás a tevékenységét folyamatosan végzi, és azt fenntartja azt. A vállalkozás folytatásának elve az egyik legfontosabb alapelv, mivel az abban megfogalmazott feltételezések befolyásolják a vállalkozás pénzügyi helyzetének megítélését. Például a működését fenntartó vagy abbahagyni szándékozó vállalkozás eszközeinek értékét jelentősen befolyásolja az érintett eszközök felhasználása tehát vagy kényszerértékesítés, vagy termelési célú felhasználás. Ezen felül megkülönböztetünk tartalmi, kiegészítő és formai alapelveket is.

Tartalmi alapelvek:

A ***teljesség elve*** szerint mindazon gazdasági eseményeket könyvelni kell a gazdálkodónak, amelynek az eszközökre, forrásokra hatással van, ezeknek az eseményeknek az eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban be kell mutatni.

A ***valódiság elve*** azt követeli meg, hogy a könyvvitelben rögzített, ezen kívül a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak szükséges lenniük.

Az ***óvatosság elve*** alapján eredményt nem lehet kimutatni abban az esetben, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása alkalmával az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével szükséges figyelembe venni az előrelátható rizikót, továbbá feltételezhető veszteséget abban az esetben is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja, valamint a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket, valamint a céltartalékokat el szükséges számolni, független módon attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség, esetleg veszteség.

Az ***összemérés elve*** szerint az adott időintervallum eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit, ezen kívül a bevételeknek jó költségeit (ráfordításait) szükséges számításba venni, független módon a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek, továbbá a költségeknek ahhoz az időszakhoz szükséges kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek.

Kiegészítő alapelvek:

A ***tartalom elsődlegessége a formával szemben elve*** szerint a beszámolóban, ezen kívül az azt alátámasztó könyvvezetés alkalmával az ökonómiai eseményeket, ügyleteket a tényleges ökonómiai tartalmuknak megfelelőképpen tehát a számviteli jogszabály alapelveihez, irányuló előírásaihoz igazodóan szükséges bemutatni, valamint annak megfelelőképpen szükséges elszámolni.

Az ***egyedi értékelés elve*** alapján az instrumentumokat, továbbá a kötelezettségeket a könyvvezetés, továbbá a beszámoló elkészítése alkalmával egyedileg szükséges rögzíteni, ezen kívül értékelni.

A **bruttó elszámolás elve** azt követeli meg, hogy a bevételek, továbbá a kiadások (ráfordítások), valamint a követelések, ezen kívül a kötelezettségek egymással szemben, a számviteli törvényben szabályozott esetek kivételével nem számolhatók el.

Az **időbeli elhatárolás elve** alapján az olyan gazdasági történések kihatásait, amik két, esetleg több üzleti évet is érintenek, az adott időintervallum bevételei, ezen kívül kiadásai között olyan arányban szükséges elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időintervallum, ezen kívül az elszámolási időintervallum között megoszlik.

A **lényegesség elve szerint lényegesnek** minősül a beszámoló tekintetében minden olyan adat, amelynek elhagyása, esetleg téves bemutatása befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit. Egy-egy tétel lényegessé minősítését más hasonló tételekkel kapcsolatban szükséges megítélni.

A **költség-haszon összevetésének elve** azt követeli meg, hogy a beszámolóban nyilvánosságra hozott adatok hasznosíthatósága álljon arányban az adatok előállításának költségeivel.

Formai alapelvek:

A **világosság elve** alapján a könyvvezetést, ezen kívül a beszámolót áttekinthető, érthető, e törvénynek megfelelőképpen rendezett formában szükséges elkészíteni.

A **folytonosság elve** értelmében az üzleti év nyitóadatainak meg szükséges egyezniük az előző üzleti év jó záróadataival. Az egymást követő évek alatt az instrumentumok, továbbá a források értékelése, az eredmény számbavétele csupán a számviteli törvényben behatárolt szabályok szerint változhat.

A **következetesség elve** azt a követelményt támasztja, hogy a beszámoló tartalma, valamint formája, ezen kívül az azt alátámasztó könyvvezetés vonatkozásában az állandóságot, továbbá az összehasonlíthatóságot biztosítani szükséges (BÉKÉS et al. 2022)

Számviteli politika

Beszámoló készítésekor és a könyvvezetés során a számviteli törvény által meghatározott alapelveket kell szemelőt tartani és érvényesíteni, ezektől csak a törvény által meghatározott

módon lehet eltérni. A számviteli politikát a törvényben rögzített alapelvek és értékelési előírások szerint kell kialakítani és írásba foglalni minden vállalkozásnak. Fontos, hogy a számviteli politikában ki kell térni a jelentős összegű hiba mértékére, a maradványérték nagyságára, a mérlegkészítés időpontjára, a kis összegű követelés nagyságára, a jelentős eredményhatás nagyságára. További része a számviteli politikának a leltárkészítési és leltározási szabályzat, eszközök és forrásértékelésszabályzat, illetve az önköltség önköltségszámítás szabályzata és a pénzkezelési szabályzat. A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a vállalkozás képviselőjére jogosult személy felelős.

A számviteli politika tehát egy olyan szabályozási rendszer pontosabb keretszabálygyűjtemény, amely a vállalt által alkalmazott értékelési, mérési, nyilvántartásba vételi szabályait foglalja össze ezen kívül azon alapelveket, iránymutatásokat, értéktani és tagolástani kereteket, amelyek alapján a gazdasági szervezet működik. A számviteli politika elkészítésekor szem előtt kell tartani a következetesség elvét, amely a számviteli politika változásai határolja be, ezek a változások történhetnek külső vagy belső behatás miatt is. a vállalkozás akkor kezdeményezhet módosítást, ha rendkívüli változás állt be a gazdasági-pénzügyi környezetben, ahol kifejti aktivitását vagy a vállalat állapotában, illetve a változtatás hihetőbb és relevánsabb információszolgáltatáshoz vezet. A belső hatások által történő számviteli politika változást be kell mutatni az éves beszámolóban, pontosabban a kiegészítő mellékletben. A külső hatások által bekövetkezett változásokat, vagyis számviteli politikaváltozásokat nem kell megmagyarázni a beszámolóban, de fel kell rá hívni a figyelmet. (FÜLÖP 2011)

2.1.3. Beszámolók típusai

Éves beszámoló

A számviteli törvény által meghatározott általános szabály, hogy az üzleti évről, az üzleti év utolsó napjával, mint mérlegfordulónappal éves beszámolót és üzleti jelentést köteles készíteni az a vállalkozás, amely kettős könyvvitelt vezet. Az éves beszámolót 2000. évi C. törvény [Számv. Tv.] törvényben meghatározott szerkezetben és legalább az előírt tagolásban, a tételek tovább tagolásának, illetve összevonásának szabályai figyelembevételével, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai alapján, világos és áttekinthető formában, magyar nyelven kell elkészíteni. (SZAKÁCS 2019)

Egyszerűsített éves beszámoló

Azon vállalkozás térhet el az általános szabályozástól és választhatja az egyszerűsített éves beszámolót, amelyik vállalkozásnál az egymást követő kettő üzleti évben a nagyságot jelző mutatóértékek közül bármelyik kettő nem haladja meg a lentebb felsorolandó határértékeket

- A mérlegfőösszeg nem haladja meg az 1200 millió forintot.
- Az éves nettó árbevétel nem haladja meg az 2400 millió forintot.
- Az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladja meg az 50 főt.

Nem készíthet egyszerűsített éves beszámolót a nyilvánosan működő részvénytársaság, az anyavállalat továbbá az olyan vállalkozó, amelynek a tőzsdén kereskednek a kibocsátott értékpapírjaival. Csak akkor választhat az anyavállalatnak nem minősülő konszolidálásba bevont vállalkozás egyszerűsített éves beszámolót, ha a saját nyilvántartásai alapján képes biztosítani az összevont éves beszámoló összeállításához szükséges információkat az anyavállalat részére. Jogelőd nélkül alapított, ha a tárgy üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az éves nettó árbevétel adatai hiányoznak, vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható éves nettó árbevételt és a megelőző üzleti év éves nettó árbevételét kell figyelembe venni, amennyiben van a megelőző üzleti évre vonatkozó adat. Ennek a szabálynak a segítségével kell meghatározni a mérlegfőösszeget és a tárgyévben átlagosan foglalkoztatottak számát is. (SZAKÁCS 2019)

Összevont (konszolidált) éves beszámoló

Az egy vagy több vállalkozó vonatkozásában anyavállalatnak minősülő vállalkozó is köteles összevont éves beszámolót és konszolidált üzleti jelentést készíteni, azaz közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást gyakorolni képes Leányvállalatain keresztül, amelyek részesedésük szerint a tulajdonosok többségi szavazati joggal rendelkeznek annak a tulajdonosnak a szavazati jogával, aki egyedül rendelkezik a többségi szavazati joggal a többi tulajdonossal egyetértésben, aki tulajdonosként jogosult a többségi szavazással rendelkező vezető tisztségviselők és felügyelő bizottsági tagok megválasztására vagy visszahívására, valamint a tulajdonosokkal kötött megállapodás szerint A szerződések meghatározó ellenőrzést és ellenőrzést gyakorolnak. A társaságoknak az összevont éves beszámoló mellett éves beszámolót kell készíteniük. A 106/2002/EK rendelet értelmében a magyar számviteli törvényben és más jogszabályokban használt "konszolidált" éves beszámoló fogalma alatt a nemzetközi számviteli standardok, vagyis az IAS és IFRS szerint készített "konszolidált" éves beszámolót is kell érteni.

Egyszerűsített beszámoló

Törvény vagy kormányrendelet teszi lehetővé azon vállalkozások számára az egyszerűsített beszámoló készítését, amelyek egyszeres könyvvitelt vezetnek. Egyszerűsített beszámolót értékhatar nélkül az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozás, amely csak alaptevékenységet folytat, valamint az alaptevékenységből és a vállalkozási tevékenységből eredő árbevételek együttes összege két egymást követő évben, évenként nem haladja meg az 50 millió forintot. (ORMOS 2018)

Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló

Az a vállalkozás választhatja a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készítését, amelyik könyvvizsgálatra nem kötelezett és két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján az alábbiakban felsorolt nagyságot jellemző három mutatóérték közül bármelyik kettő határérték teljesül.

- A mérlegfőösszeg a nem haladhatja meg a 100 millió forintot.
- Az éves nettó árbevétel nem haladhatja meg a 200 millió forintot-.
- Az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladhatja meg a 10 főt.

A 2000. évi C. törvény [Számv. Tv.] 9. § (7) bek. úgy határozza meg, hogy a jogelőd nélkül alapított vállalkozónál, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak, vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és a megelőző üzleti év éves adatait kell figyelembe venni, ha van ilyen rendelkezésre álló adat. A 2000. évi C. törvény [Számv. tv.] 9. § (8) bek. szerint, ha a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó a mutatóértékeknek két egymást követő üzleti évben nem felel meg, akkor a második üzleti évet követő évtől éves beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni. A gazdasági egység akkor térhet át másik beszámolási formára, ha három mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóval lezárt üzleti évvel rendelkezik. Akkor, ha megtörtént az átállás egy másik beszámolási formára, a következő üzleti évnitő adatainak azonosnak kell lenniük az előző üzleti év megfelelő záró adataival. (SZAKÁCS 2019)

2.1.4. Beszámolók megjelenési keretei

Mérleg

A számviteli értelemben vett mérleg a gazdálkodó szervezet mérlegfordulónapján fennálló vagyoni helyzetéről ad megbízható és valós tájékoztatást, amely jellemzően minden év december utolsó naptári napja, viszont kivételes esetekben ez lehet eltérő időpont. A mérleg a gazdálkodó szervezet vagyonát két lehetőség szerint közelíti meg, egyrészt mint eszközök másrészt, mint források. Nincsen olyan eszköz, amelynek ne lenne eredete, azaz forrása, ennek okán a mérleg oldalainak más néven a mérlegfőösszegnek, minden esetben meg kell egyeznie. A mérleg tagolására a számviteli törvény két lehetőséget kínál. (CSEPREGINÉ VARGA és TÖRÖK 2019)

Az „A” típusú mérleg esetében az eszközök és források elkülöníthetően mutathatóak ki a mérleg két oldalán, úgymond az elrendezése mérlegszerű, mindig egyensúlyban van a két oldal. Ebben az eseten könnyen ellenőrizhető a források és az eszközök főösszege, hiszen egymás mellett találhatóak. Ezen mérlegben az eszközök bemutatása a likviditásukat tekintve fordított sorrendben történik, tehát a nehezebben pénzzé tehető eszközöktől haladunk a könnyebben pénzzé tehető eszközökig. A forrásoknál a fordított lejáratú sorrend érvényesül, azaz az adott forrás visszafizetési időpontja szerint szerepel. Egyszerűsítve a források elején azok, amelyek időben hozzánk távolabbi időpontban, a végén pedig azok, amelyek időben hozzánk közelebb esedékesek. Ezt nevezzük a hagyományos mérlegformának. (SZÁMVITEL EGYSZERŰEN BLOG 2017)

A „B” típusú mérleg arról jellegzetes, hogy az elrendezése lépcsőzetes ellentétben a másik választási lehetőséggel. A mérlegséma részben finanszírozási szemléletű, tehát külön kiemelésre kerültek az egy éven belüli kötelezettségek, a nettó forgótőke és a működő tőke. Tehát a források sorrendje eltér a hagyományos mérlegtől, illetve amiben még eltér tőle, hogy nem tartalmaz eszközök és források összesen sorokat, hanem olyan speciális összegzéseket, amik elemző számításokhoz lehetnek szükségesek. (SZÁMVITEL EGYSZERŰEN BLOG 2017)

Eredménykimutatás

Az eredménykimutatás egy olyan számviteli okmány, amely szint úgy, mint a mérleg egy adott időszakra vonatkozik. A számviteli törvényben meghatározott szerkezetben, összevontan és pénzértékben kifejezve tartalmazza a tárgyévi adózott eredmény levezetését. Az eredménykimutatás a vállalkozás jövedelemtermelő képességéről közvetít információkat a felhasználók felé. A célja, hogy tájékoztassa a beszámoló felhasználóit az üzletmenet sikerességéről, a jövedelmi helyzetről és annak változásáról. A felhasználók jellemzően a tulajdonosok, befektetők, menedzsment tagok, hitelezők, leendő partnerek és a munkavállalók lehetnek. Az eredménykimutatásban meghatározott adózott eredmény megjelenik a mérlegben, amely a saját tőke részévé válik. (KARDOS et al. 2018)

A vállalkozás két módszer közül választhat az eredménykimutatás elkészítése során. A legelterjedtebb módszer összköltségeljárással vezeti le a vállalkozás eredményét, ez a szemléletmód bruttó szemléletű. Ez a módszer a vállalkozás hozamait, teljesítményeit teljeskörűen számba veszi, amelyekkel a vállalkozás éves összes felmerült ráfordításait állítja szembe. A megnevezés utal rá, hogy az a módszer az üzleti évben felmerült összes költség bemutatására helyezi a hangsúlyt.

A forgalmiköltség eljárással készülő eredménykimutatás nettó szemléletű, a vállalkozás hozamai közül csak a már realizált hozamokat veszi számításba. Az értékesítésből eredő költség megfigyelésére helyezi a hangsúlyt, az értékesítés hozamával az értékesítés összes költségét állítja szembe. Jellemzően a kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozások választják ezt a fajta szemlélet, módot, mivel sokkal inkább nyomon követhető belőle az értékesítési tevékenység. (CSEPREGINÉ VARGA VARGA és TÖRÖK 2019)

Kiegészítő melléklet

A mérleg és az eredménykimutatás tartalmaz olyan adatokat, amelyeket be kell mutatni a kiegészítő mellékletben, mivel a tulajdonosok és a befektetők számára fontosak lehetnek, ezen felül számos új információt is rejt magában a kiegészítő melléklet. A kiegészítő melléklet a beszámoló részét képezi, amelyre kiterjednek azok a számviteli szabályok, amelyekre, a mérlegre és az eredménykimutatásra is. Szerepeltetni kell benne a mérleg

fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre a különösen jelentős folyamatokra vonatkozó információkat is. A kiegészítő mellékletben értékelni kell a vállalkozást, azaz be kell mutatni a valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az eszközök és a források összetételét, a likviditás és a fizetőképesség, a jövedelmezőség alakulását, valamint a saját tőke és a kötelezettségek tételeinek alakulását. Mivel az üzleti jelentéssel szemben is hasonló követelményeket támaszt a számviteli törvény ezért a vállalkozás eldöntheti, hogy a beszámoló kiegészítő mellékletében vagy az üzleti jelentésben szerepelteti-e a számszaki részt. A tagolást célszerű úgy megbontani, hogy a számszaki részt az üzleti jelentésben szerepelteti a vállalkozó, ennek magyarázatát pedig a kiegészítő mellékletben. Szerepeltetni kell még benne a számviteli politika meghatározó elemeit és azok változásait, és a változás eredményre gyakorolt hatását. Ismertetni kell a beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszert, annak főbb jellemzőit, az alkalmazott értékelési eljárásokat és az értékcsökkenés elszámolásának számviteli politikában meghatározott módszerét, elszámolásának gyakoriságát, az egyes mérlegtételeknél alkalmazott eljárásokból eredő, az eredményt befolyásoló eltérések indokolását, valamint a vagyoni, pénzügyi helyzetre, az eredményre gyakorolt hatásukat. Az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, eszközökre és a forrásokra gyakorolt hatását, évenkénti bontásban. A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az adózott eredmény elhasználásra vonatkozó javaslatot, amennyiben ez a javaslat nem egyezik meg a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott határozattal. A könyvvizsgálati kötelezettségre utalni kell benne, illetve a tárgy üzleti évben a könyvvizsgáló által felszámított díjat, valamint a könyvvizsgáló által a tárgyévi üzleti évben az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, az adótanácsadói szolgáltatásokért és az egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjakat egyenként összesítve. Továbbá a kiegészítő mellékletnek része a cash flow. (SZAKÁCS 2019)

Cash Flow kimutatás

A cash flow kimutatás célja, hogy a pénzeszközök időszaki állományváltozása kimutatható legyen. Az üzleti tervezés, habár egy eléggé fontos terület viszont igen ritkán van szükség számviteli értelmében is igényes cash flow kimutatásra, viszont a vállalatértékelés során mára annál inkább. A vállalatértékelés során építhetünk a cash flowra, mint indirekt rendszerre, amelyben az adózás előtti eredményből vesszük a kiindulási alapot, majd azt korrigáljuk azokkal a tételekkel, amelyek az eredményben szerepelnek, de nem járnak

készpénzmozgással, vagy nem szerepeltek benne, de nem volt készpénzmozgás. A számviteli cash flow kimutatás tehát az adózás előtti eredményből számolja vissza a tényleges pénzállomány változást. Azonban, ha az egyes cash flow tételeket direkt módon adjuk össze, akkor ugyan arra az eredményre juthatunk, mint amiből kiindultunk. (TÓTH 2021)

Üzleti jelentés

Az üzleti jelentés célja, hogy az éves beszámoló adatainak értékelésével olyan módon mutassa be a gazdasági szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, illetve az üzletmenetet, hogy ezekről a tényleges körülményeknek megfelelő képet biztosítson. Az üzleti jelentésben ki kell térni a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, a várható fejlődésre, a kutatás és a kísérleti fejlesztés területére, a telephelyek bemutatására. Be kell mutatni a vállalkozó környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségét, továbbá a környezetvédelem által meghatározott pénzügyi helyzetét, befolyásoló szerepét. A környezetvédelem területén végzett és várható fejlesztéseket, az ezzel összefüggő támogatásokat, ezen felül fontos még a bemutatni a környezetvédelem eszközei tekintetében alkalmazott politikát és az intézkedések bevezetését. Számos pénzügyi instrumentum hasznosítását is szemléltetni kell az üzleti jelentésben, mint például a befektetési vagy forgatási célú minősítést, a valós értéken történő értékelés esetén az értékelés szempontjából történő besorolását, a származékos ügyletek fedezeti vagy nem fedezeti jellegét, ha ezek a tényezők jelentős hatással vannak a vagyoni helyzetre. Az üzleti jelentést magyarul kell elkészíteni, a keltének helyével és időpontjával a gazdasági egység képviselőjére jogosult személy köteles azt aláírni. (ORMOS 2018)

2.2. A gazdasági elemzés célja, tárgya, feladata

A vállalkozások számára nélkülözhetetlenek az információk, pontosabban a releváns gazdálkodással kapcsolatos információk, ezért az információk alapját a gazdasági elemzések adják meg. Az elemzés lényegében összefüggések, gazdasági jelenségekre ható tényezők feltárását jelenti, majd ezek számszerűsítését foglalja magába. A gazdasági vezetés nélkülözhetetlen eszköze, mivel a mai gazdasági helyzetben a releváns információknak nagyon nagy szerepe van leginkább a jelenre és a jövőre vonatkozó döntések meghozatalában.

A gazdasági elemzés célja, hogy feltárja és értékelje azokat a körülményeket, amelyek befolyásolják a vállalkozás gazdálkodását, ezzel segítve a gazdasági célok elérésének meghatározását, majd e célok elérésének módját. Továbbá célja még a vállalkozási döntések előkészítése, megalapozása, a vállalati stratégiában meghatározott célok, feladatok teljesítésének mérése, az eltérések okainak feltárása és számszerűsítése. Mind ezeken felül a belső felelősségi és érdekeltségi rendszer kialakításnak, működésének segítségével mérőszámokkal.

A gazdasági elemzés tárgya a vállalati gazdálkodás, azon belül is annak területei, folyamatai a vezetés igényeinek megfelelően. Az elemzés tárgya szerint irányulhat az adott vállalkozás egyes alrendszerére, tehát a piaci tevékenységre, a beszerzési, termelési vagy akár áruforgalmi, szolgáltatási tevékenységeire. A tevékenység jellegét tekintve irányulhat a munkaerővel és tárgyi eszközökkel való gazdálkodásra is, jellemzően a szolgáltató egységekben inkább a munkaerővel kapcsolatos elemzések nyernek teret, míg termelő egységekben a tárgyi eszközök vizsgálata a fontosabb részterület a munkaerő mellett. Lehetőség van komplex, átfogó értékelésre is, amelynek az alapja a számviteli beszámoló. (BÁN et al. 2019)

A gazdasági elemzés feladata a hatékonyabb, eredményesebb vállalati gazdálkodás segítése. A gazdasági döntések előkészítéséhez az elemzésnek szükséges a megfelelő információkat biztosítani. Az optimális döntést kell elősegítenie különböző variációk kidolgozásával és értékelésével. Az elemzés használatával tudni kell mérni és számszerűsíteni a gazdasági szervezet által elért eredményeket és veszteségeket. A veszteségek okait fel kell tárni majd javaslatokat, kell kidolgozni a lehetséges hibák megszüntetésére. (ORMOS 2018)

A közgazdasági szakirodalom szerint az elemzés értelmezhető szűkebb, avagy tágabb értelemben is. A tágabb értelmezés alatt a szakirodalom az üzleti elemzést érti, amely az üzleti adatok átkonvertálása az érdekelt felek nyelvére, a vállalkozásról készül egy úgynevezett térkép melynek eredményeit, valamint a levont következtetéseket valamennyi érdekhordozó üzleti döntéseinek széles skáláján hasznosíthatja. A szűkebb értelemben vett gazdasági elemzés nem más, mint az érdekelt vállalkozás beszámolójának elemzése, amely az üzleti elemzés egyik részterülete. Az információ előállítás egy olyan módszere, melynek segítségével egy vagy akár több üzleti év számszaki adatánál kifejezőbb, érthetőbb és tömörebb információhoz juthatunk a vállalkozás gazdálkodását befolyásoló tényezők feltárásához és minőségének javításához. (DARABOS et al. 2016).

2.3. Pénzügyi mutatók alkalmazása az elemzés során

A számviteli beszámolók adatai alapján különböző mutatószámok segítségével lehetőség van a vállalkozások gazdálkodásának különböző dimenzióit vizsgálni. Jellemzően négy vizsgálati területet különböztethetünk meg, a vagyoni helyzet, a pénzügyi helyzet, a jövedelmezőségi helyzet és a hatékonyság elemzését. Az elemzés elsősorban a vállalkozás belső felhasználói számára lehet fontos információs forrás, viszont a magyar számviteli törvény (2000. évi C. törvény) előírás szerint a vállalkozásnak kötelessége a külső felhasználók számára is az információ szolgáltatás, azaz a kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni az alkalmazott mutatószámokat, illetve a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét szövegesen is elemezni kell. (TAKÁCS 2015)

2.3.1 A vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet elemzése során a mérlegben található eszközök és források egyes tételeinek nagyságát, egymáshoz mért viszonyát vizsgáljuk és értékeljük a mutatószámok változását, ezen keresztül pedig a vállalkozás gazdálkodásának a színvonalát. A mutatók többsége megoszlási viszonyszám, amely valamely eszköz vagy forráscsoport, vagy mérlegfőösszegéhez, vagy a felette lévő főcsoporthoz viszonyított arányát vizsgálja, de előfordulnak köztük a részcsoportokat egymáshoz mérő viszonyszámok is, valamint az eszköz és forrás kapcsolatot vizsgáló keresztirányú mutatók is. Ezek a mutatószámok elsősorban a belső felhasználók információ igényének kielégítésére szolgálnak, viszont a vállalkozó köteles a számviteli törvény szerint információt szolgáltatni külső felhasználók számára. (TAKÁCS 2015)

A mutatószámok túlnyomó többsége valamilyen viszonyszám, azaz két adat hányadosaként kiszámított érték. A viszonyszámoknak több fajtája van, viszont a vagyoni helyzet elemzésénél ezek közül a fajták közül leginkább megoszlási viszonyszámokat alkalmazunk. A megoszlási viszonyszámok segítségével vizsgálható a vagyon összetétele, a források szerkezete, az értékesítés összetétele, az eredmény összetétele és a költségek szerkezete. Ezek a mutatók tipikusan egy statikus állapotra vonatkoznak, komoly következtetéseket, csak akkor tudunk levonni belőlük, ha több egymást követő időszakot is megvizsgálunk és a változást, illetve változásokat számszerűsítjük.

Vertikális elemzés

A vertikális elemzés során eszközszerkezeti és tőkeszerkezeti mutatók csoportjába tudjuk besorolni a mutatószámokat. A csoportosítást befolyásoló tényező leginkább az, hogy a mérlegnek melyik oldalát vetjük elemzés alá. Alkalmazása esetén a mérleg eszköz vagy forrás oldalát vizsgáljuk külön-külön.

Vertikális eszközszerkezeti mutatók

A vertikális eszközszerkezeti mutatókat olyan megoszlási viszonyzámként tudjuk képezni, amelynek információs alapja a mérleg eszköz oldala lesz. Ennek okán a vállalkozás képes lesz mérni az eszközökkel való gazdálkodását és az ezekből fakadó problémákra képes lesz számszerűsített magyarázatot adni. Legfőbb eszközszerkezeti mutatók a befektetett aránya és a forgóeszközök aránya, ezen felül lehetőség van ezen mutatóknak a belső szerkezetnek vizsgálatára is, ami nem tesz mást, mint, hogy megvizsgáljuk mely számlaosztályokból tevődnek össze a mérleg sorok. (BÁN et al. 2019)

$$\text{Befektetett eszközök aránya (\%)} = \frac{\text{Befektetett eszközök}}{\text{Eszközök összesen}}$$

$$\text{Forgóeszközök aránya (\%)} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Eszközök összesen}}$$

Vertikális tőkeszerkezeti mutatók

A mérleg forrásoldalának alapján képezhetők a tőkeszerkezeti mutatók, amelyek hasonlóan, mint az eszközszerkezeti mutatók szintén megoszlási viszonyszámok. Jellemzően egy vállalkozás tőkeszerkezet azt hivatott megmutatni, hogy a rendelkezésre álló eszközöket milyen összetételű forrásokból finanszírozza a gazdasági szervezet. A vállalkozások tevékenységüktől függően más és más tőkeszerkezetet használnak, mivel minden vállalkozás számára más az optimális tőkeszerkezeti szint, de vannak normák, amik elfogadottnak tekinthetők azonban nincsen standardizálva az arányszám. Minden gazdálkodó egységnek meg kell tudni határozni, hogy számára mely összetétel az optimális és milyen feltételek mellett tudnak a lehető legnagyobb profitra szert tenni. (MUDRÁK 2021)

A tőkeellátottság mutató százalékos formában kifejezi, hogy a vállalkozás eszközeit milyen arányban finanszírozza a saját tőke, ezt a mutatót másnéven tőkeerősség mutatónak is

szokták nevezni. Általánosan elfogadott követelmény, hogy a vállalkozás tőkeerősség mutatója ne legyen alacsonyabb 30%-nál, átmenetileg elfogadható a mutató ezen érték alá csökkenése, az idegen forrás visszafizetését követően azonban a mutató eredeti értéke helyreáll viszont, ha tartósan ezen érték alá esik, akkor igen komoly gazdasági gondokra lehet következtetni a vállalkozás életében. Vizsgálatakor egyértelműen a mutató növekedése értékelhető kedvezően, mivel jellemzően több üzleti év vonatkozásában vizsgálendő. Ez a mutató adja a vállalkozás kötelezettségeinek a biztosítékát, illetve jelzi a hitelképességét is.

$$\text{Tőkeellátottág (\%)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Források összesen}}$$

A cégek, vállalkozásának életében igen fontos a vagyoni helyzet vizsgálata, azon belül is a tőke alakulása, mivel minden vállalkozó célja a vagyonának gyarapítása ennek a vagyon gyarapításnak a kimutatására szolgál a saját tőke növekedése mutató. A mutató számszerűsítésével az alapításkor befizetett jegyzett tőke és az üzleti évek során felhalmozódott tőke tárgyévi új elemének a vagyongyarapodásának arányát fogjuk majd látni.

$$\text{Saját tőke növekedése (\%)} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

A tőke szerkezetének vizsgálata során elvégezhető a tőkegyarapodás vizsgálata is, amely a vállalkozás eredményességére épülő növekedést fejezi ki. Kedvezőnek tekinthető a mutató növekedő tendenciája az üzleti évek során. A mutató értékelésekor figyelembe kell venni az osztalékfizetés nagyságrendjét is.

$$\text{Tőkegyarapodás (\%)} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Jegyzett tőke}}$$

A saját tőke – jegyzett tőke aránya megmutatja a mérleg fordulónapjára vonatkoztatva, hogy a vállalkozás vagyoni helyzete az indulás óta mekkora arányban nőtt, vagy csökkent. Érdeemes figyelemmel követni a mutató alakulását mivel, ha értéke 100% alá csökken, az a vállalkozás vagyonvesztését jelzi az induló vagyonhoz képest.

$$\text{Saját tőke / Jegyzett tőke (\%)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Jegyzett tőke}}$$

A saját források vizsgálata és mérése mellett fontos az idegen tőke alakulásának vizsgálata is, az idegen tőke kötelezettségek formájában jelenik meg a gazdálkodó szervezet könyveiben, mérlegeiben. A kötelezettségeket jellemzően három nagyobb fő csoportba lehet

sorolni, azaz hátrасorolt, hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek. A tőkeellátottság mutatóból adódóan, következtethetünk arra, hogy a kötelezettségek arányaként elfogadott érték 70%, az feletti érték már kedvezőtlennek tekinthető, persze átmenetileg, rövidtávon itt is elfogadott lehet ezen értéket meghaladó mutatószám viszont ennek okai szintén további vizsgálatokat vetnek fel, ami akár jelentheti a belső szerkezet vizsgálatát is amennyiben indokolt. (HÁGEN és KONDOROSI 2017)

$$\text{Kötelezettségek aránya (\%)} = \frac{\text{Kötelezettsége}}{\text{Források összesen}}$$

Horizontális elemzés

A horizontális elemzés során olyan mutatószámok meghatározását értjük, amelyek alapjául a mérleg eszköz és forrás oldala szolgál együttesen, vagyis az elemzés céljának megfelelően összeveti a mérleg két oldalának valamely csoportját vagy telét. (BÁN et al. 2019)

A befektetett eszközök fedezettsége mutató az eszközök és források összetételének értékelésére alkalmas. Hosszú távon a vállalkozásoktól elvárható, hogy az eszközeit saját forrásból finanszírozzák, ennek függvényében akkor értékelhető pozitívan a mutató értéke amennyiben meghaladja a 100%-ot. Az elemzés elkészítésekor lehetőség van annak bővítésére is, amelynek következtében a befektetett eszközök fedezetének nem csak a saját tőkét tekintjük, hanem a hosszú lejáratú kötelezettségeket is, mivel a jelentősebb beruházások megvalósításához szükség lehet igény esetén az idegen tőke bevonása is. (HÁGEN és KONDOROSI 2017)

$$\text{Befektetett eszközök fedezettsége I. (\%)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

$$\text{Befektetett eszközök fedezettsége II. (\%)} = \frac{\text{Saját tőke} + \text{Hosszú lej. kötelezettségek}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

A nettó forgótőke a vállalkozás egyik legfontosabb mutatója, amely szükséges a pénzügyi stabilitás meghatározáshoz. A nettó forgótőke nem más, mint a forgóeszközök azon része, amelyet a vállalkozás tartós forrásokkal finanszíroz. Pozitív értéke mindenképp jót sejtet a vállalkozás számára, mivel a forgóeszközeit saját forrásból képes finanszírozni. Az optimális összeg függ a vállalkozás egyes igényeitől és a tevékenységének nagyságától. Szoros

párhuzamba hozható a nettó forgótőke értéke a finanszírozási stratégiákkal is mivel pozitív, avagy negatív mivoltából meghatározható, hogy az adott gazdasági egység milyen finanszírozási stratégiát alkalmaz. (SÁNTÁNÉ 2009)

$$\text{Nettó forgótőke} = \text{Forgóeszközök} - \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$$

2.3.2 *A pénzügyi helyzet elemzése*

A pénzügyi helyzet vizsgálata két fő területre terjed ki, amely egyrészt az adósságállomány vizsgálata, másrészt pedig a likviditás vizsgálata. Az adósságállomány vizsgálatával megállapítható a vállalkozás eladósodottságának mértéke, a likviditás vizsgálata a rövid távú fizetőképességet vizsgálja. (TAKÁCS 2021)

Azon vállalkozás számít likvidnek, amely fizetési kötelezettségeinek folyamatosan és minden időpontban, a megkövetelt határidőre eleget tud tenni. A likviditás tehát a vagyon készpénzzé vagy számlapénzzé válthatóságát jelenti egyfajta megközelítés szerint, viszont más megközelítésben pedig a vállalkozás fizetőképességét jelenti. A vállalkozás eszközei közül a forgóeszközök a leglikvidebbek, mivel a leggyorsabban ezek az eszközök válnak pénzzé tehetővé. A vállalkozás forrásai közül a folyó források, más néven rövid lejáratú kötelezettségek, amelyeket a közeljövőben teljesítenie kell. A forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbsége gyanánt kimutatható a nettó forgótőke, amely a lehetséges likvid eszközök hozzávetőleges mértéke.

A likviditási ráta, másnéven likviditási mutató meghatározza a likvid eszközök és a likvid források közötti arányát, jellemzi a hitelfelvevő rövid lejáratú potenciális fizetőképességét. Akkor minősül hitelképesnek egy vállalkozó, ha az egy éven belül pénzzé tehető eszközeinek értéke meghaladja az egy éven belül esedékessé váló forrásainak az értékét. A likviditási ráta számítása során kapott érték azt fejezi ki, hogy a likvid eszközök hányszorosát teszik ki a likvid forrásoknak, tehát forgóeszközök mekkora mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. Minél magasabb a mutató értéke annál inkább mondható a vállalkozás biztonságosabbnak, stabilnak és kiegyensúlyozottnak. Értékelése során három lehetséges kimenetelre lehet számítani, amelyekből könnyen nyilvánvalóvá válhat a gazdálkodó egység rövid távú fizetési képessége. Abban az esetben, ha a mutató értéke 1 vagy 1-nél kisebb, akkor az arra ad következtetést, hogy a vállalkozás fizetéseképtelenségének közvetlen veszélye, hiteltörlesztési képessége kétséges. A rövid lejáratú kötelezettségek értékét nem tudja fedezni a rövidtávon pénzzé tehető eszközök, azaz

forgóeszközök értéke. Elfogadhatónak tekinthető, ha a likviditási ráta értéke 1 és 1,5 körüli értéket vesz fel, normál üzletmenet esetén várhatóan az 1,5 értékhez konvergál. Túl magas érték esetén vizsgálni kell azokat a lehetséges okokat, amelyek a magas értéket eredményezték, mivel a jövedelmezőség romlását jelezheti.

$$\text{Likviditási mutató} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditást tovább vizsgálva lehetőség van a likviditási gyorsráta kiszámítására is, a szakirodalomban gyakran hivatkoznak rá „Likviditási mutató II.” néven is. A forgóeszközök között vannak kevésbé likvid eszközök ezért egy úgynevezett szűkítést kell alkalmazni az előzőekben említett likviditási rátához képest, amely azt fogja eredményezni, hogy a készletállományt ki kell vonni a forgóeszközök közül. Ennek következményeképpen a számláóban ezért csak a gyorsan pénzzé tehető forgóeszközök fognak szerepelni, tehát a követelések, értékpapírok és a pénzeszközök. Értékelését hasonlóképpen kell elvégezni, mint a likviditási mutatóét. A likviditási mutatót és a likviditási gyorsrátát érdemes együttesen vizsgálni mivel, ha a likviditási gyorsráta értéke jelentősen alacsonyabban, akkor a készletek vizsgálatát nem lehet figyelmen kívül hagyni, mivel valószínűsíthetőleg az okozza a likviditási problémát.

$$\text{Likviditási gyorsráta} = \frac{(\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek})}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Mivel a vállalkozás első fokon likvid eszközei a pénzeszközök és az értékpapírok ezért sok esetben számításokat végeznek csak ezzel a kettő forgóeszköz tétellel a likviditást vizsgálva. Ezt a mutatót pénzhányadnak is nevezik, viszont elterjedt elnevezése a „Likviditási mutató III.” is. A mutató 1 feletti értéke arról árulkodik, leginkább a hitelezők számára, hogy a követelések behajtására gyakorlatilag adott a tökéletes biztonság. A likvid értékpapírok és a pénzeszközök könnyen kivonhatók a vállalkozásból, ezzel bebizonyos, hogy a fizetési ígervényhez tartani tudja majd magát a vállalkozás. A túlzottan magas pénzhányad arra is utalhat, hogy a vállalkozás forgóeszközeinek nagy hányadát nem fekteti be, hanem csak valamilyen banki letét vagy készpénz formájában kezeli. (ZÉMAN és BÉHM 2016)

$$\text{Pénzhányad (pénzeszköz likviditás)} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditás vizsgálata során érdemes vizsgálni a hitelfedezettségi mutatót, amely információt ad arról, hogy az egy belül várhatóan befolyó pénzüsszegek milyen mértékben nyújtanak fedezetet az egy éven belül esedékes fizetési kötelezettségekre. (TAKÁCS 2015)

$$\text{Hitelfedezettségi mutató} = \frac{\text{Követelések}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A vállalkozások pénzügyi helyzetének elemzése történhet likviditási mérleg segítségével, amelyet az 1. táblázat segítségével szeretnék szemléltetni. A likviditási mérleg tehát 4 szintből tevődik össze, az I. szinten az eszköz oldalról közelítve az azonnal rendelkezésre álló pénzeszközök, forrás oldalról közelítve pedig a likviditási mérleg fordulónapján már lejárt, de még ki nem egyenlített kötelezettségek jelennek meg. A II. szinten, eszköz oldalon a követelések, forgatási célú értékpapírok, és a bevételek aktív időbeli elhatárolása, azaz a rövid időn belül pénzzé tehető eszközök szerepelnek, forrás oldalon a rövid lejáratú kötelezettségek, céltartalékok, illetve a várható veszteségekre képzett céltartalékok és a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása szerepel. A III. szinten találhatóak meg a készletek, kivéve az elfekvő készleteket, mivel ezek pénzzé tehetősége jóval időigényesebb feladat, mint az előbbieken már említett eszközöké, a források között a hosszú lejáratú kötelezettségek és a jövőbeni költségekre képzett céltartalékok szerepelnek. A likviditási mérleg utolsó szintjén, vagyis a IV.-en, találhatóak azok az eszközök, amelyeket nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem lehet pénzzé tenni, vagyis a befektetett eszközök, elfekvő készletek, illetve ezeken felül a költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása és a halasztott ráfordítások. Az utolsó szint forrás oldalát tekintve a pénzügyi áramlással egyáltalán nem járó vagyonrészek szerepelnek, amelyekkel a legkevésbé mobilizálható eszközöket finanszírozza a vállalkozás, vagyis a sajáttőke, a bevételek passzív időbeli elhatárolása és a halasztott bevételek. A likviditási mérleg elemzése során megállapítható, hogy a pénzügyi egyensúly vagy egyensúlytalanság jellemzi a szervezet gazdálkodását. A pénzügyi egyensúly akkor áll fent, ha az eszközök értékei, a pénzzé tehetőség csoportjai szerint nem térnek el az ugyanazon csoportba tartozó források összegétől. Egyensúlytalanságról beszélünk, ha egy vagy több csoportban tapasztalható eltérés az eszközök és források között. Likviditási többlet alakulhat ki, ha az eszköz értéke egy adott fokozottban magasabb, mint a vele szemben álló forrás értéke. Likviditási hiány esetén a forrás értéke lesz magasabb az adott szinten az eszközével szemben. Parciális pénzügyi hiány alakulhat ki abban az esetben, ha egy-egy osztályközben jelentkezik csak likviditási hiány és totális egyensúlytalanság

alakulhat ki, ha az első három szinten található tételpár mindegyikénél pénzügyi hiány mutatkozik. (LEHOCZKI 2021)

1. táblázat: **Likviditási mérleg séma**

Likviditási mérleg	
Eszközök	Források
I. Készpénz, látra szóló bankbetétek, értékpapírok	I. Azonnal esedékes kötelezettségek
II. Egy éven belüli pénzzé tehető eszközök	II. Egy éven belül esedékes kötelezettségek
III. Egy éven túli pénzzé tehető eszközök	III. Egy éven túl esedékes kötelezettségek
IV. Befektetett eszközök	IV. Saját tőke

Forrás: BÁN, 2019 alapján saját szerkesztés

A vállalkozások rövidtávú fizetőképessége mérhető a likviditási mérleg által, az 1. táblázat egyfajta likviditási mérleg sémát fog demonstrálni, amelyet az elemzés során fogok majd alkalmazni. A likviditási mérleg séma az eszközöket pénzzé tehetőségük szerint, a forrásokat pedig esedékességüknek megfelelően tartalmazza, 4 kategóriába csoportosítva azokat oldalanként.

2.3.3 A jövedelmezőség elemzése

A jövedelmezőség elemzését más néven eredmény elemzésnek is szokás nevezni. Az eredményesség megítélésének egyik legfontosabb mutatója az adott üzleti évben keletkezett jövedelem. Az elért jövedelem több kategóriára, más néven részeredményre bontható annak függvényében, hogy mit tekintünk az eredményesség kifejezőjének. A jövedelmi helyzet elemzése tehát nem más, mint az eredmény vizsgálata és összehasonlítás más gazdasági értékekkel különböző szempontok alapján. Az elemzés kifejezi a vállalkozás eredményének változását, illetve az eredmény különböző vagyonrészekhez viszonyított arányát, illetve vizsgálja az eredmény változását befolyásoló tényezők hatását. A jövedelmezőség elemzésének célja, hogy átfogó képet biztosítson a vállalkozás adott üzleti évében végzett tevékenységének jövedelmezőségéről. Feltárja és számszerűsíti azokat a tényezőket, okokat, amelyek befolyásolták, vagy befolyásolhatták volna a gazdasági tevékenységet az

elemzés tárgyát képző üzleti évben. Talán azért is lehet fontos minden cég tulajdonos vagy vállalkozó számára az, hogy tisztában legyen a vállalkozása jövedelmezőségével, mert rengeteg a jelenben és a jövőben esedékes vállalati döntést tud befolyásolni. A különböző statikus mutatószámok összesített képet mutatnak a cégről. (WEISER 2008)

Az árbevétel-arányos eredmény mutató arra ad választ az elemzések során, hogy az értékesítési nettó árbevétel hány százaléka tudott realizálódni profit formájában a költségek levonása után. Az árbevétel-arányos üzemi eredmény esetén a főtevékenységből elért eredménnyel kell számolni, viszont az árbevétel-arányos adózás előtti eredménynél már a pénzügyi műveletek eredményét is figyelembe kell venni. Abban az esetben, ha a két mutató között jelentősen nagy eltérés mutatkozik, akkor abból a pénzügyi műveletek nagy összegére lehet következtetni. Az üzemi tevékenység eredményénél jelentősen nagyobb adózás előtti eredményből lehet következtetni a magas osztalékjövedelemre, árfolyamnyereségre vagy kamatjövedelemre, fordított esetben viszont a jelentős összegű árfolyamvesztésre és magas arányú fizetett kamatokra. (TAKÁCS 2021)

$$\text{Árbevétel arányos üzemi eredmény (\%)} = \frac{\text{Üzemi (Üzleti) eredmény}}{\text{Árbevétel}}$$

$$\text{Árbevétel arányos adózás előtti eredmény (\%)} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Árbevétel}}$$

A ROA (Return on Assets) mutató egy statikus állapotot tükröz, amely az eszközök kijelölt csoportjának jövedelemtermelő képességét mutatja be. (HÁGEN és KONDOROSI 2017) A ROA mutató a befektetőknek és a tulajdonosnak nyújt információt arról, hogy a vállalkozás milyen hatékonyan végzi a tevékenységét. Leginkább azonos iparágon belüli vállalkozások összehasonlítására alkalmas a mutató, célszerű a versenytársakkal való összehasonlítás. Az általánosan elfogadott piaci értékek 5%-40% között helyezkednek el. (ELEMZÉSKÖZPONT.HU 2022) Egy vállalkozásnak minél magasabb a tőkeáttételi aránya, annál jobban el van adósodva, tehát eszközeinek annál nagyobb részét kell adósságból finanszíroznia. A vállalati összehasonlítás esetén a magasabb tőkeáttétellel rendelkező vállalkozások ROA mutatója alacsonyabb lesz, mivel a pénzügyi eredményét a magas kamatok rontani fogják, míg mérlegfőösszegük megegyezik. (HOLD.HU 2023)

$$\text{Eszközarányos adózás előtti eredmény (ROA) (\%)} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Eszközök összesen}}$$

A ROE (Return on Equity) mutató a jövedelmezőség vizsgálatának egy igen fontos mérőszáma, mivel kimutatható általa, hogy egy vállalkozás mennyire hatékonyan termel nyereséget, amiből következtetés képen levonható az osztalékfizetési képessége. Minél magasabb a ROE mutató értéke, annál inkább képes egy vállalkozás bevételt és tőkegyarapodást generálni. Minden üzleti szektorban más és más az elfogadott érték a ROE mutatóra, kiskereskedelmi cégeknél 18% vagy attól magasabb érték az optimális. Célkitűzésként alkalmazható a vállalati szektor átlagánál magasabb ROE érték meghatározása is, mivel befektetői szempontból ez a cég eredményességére és kiemelkedő teljesítő képességére fog utalni. (JASON 2023)

$$\text{Tőkearányos adózott eredmény (ROE) (\%)} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

A ROI (Return on investment) mutató a nemzetközi gyakorlatban a leggyakrabban alkalmazott eszközarányos jövedelmezőségi mutató. (HÁGEN és KONDOROSI 2017) Befektetés arányos megtérülést megadó mérőszám, amely megmutatja, hogy egy bizonyos tevékenységbe befektetett pénzünk milyen megtérülést eredményez, illetve a befektetésünk mennyire hatékony. Értékelése során, ha a mutató pozitív előjelű, akkor érdemes lehet a befektetni az adott cégbe, ellenben nem. Több vállalkozás esetén azt célszerű választani, amelyik cég mutatójának magasabb az érték, mivel akkor valószínűleg nagyobb hozamra tehetünk szert. Az értékelési folyamatban, ha a mutató 100% feletti értéket képvisel, akkor elmondható, hogy a befektetés megtérülése pozitív, vagyis több pénzt hoz, mint amennyit a tulajdonos, befektető az adott vállalkozásba vagy üzletbe fektetett. (ROIHACKS.HU 2021)

$$\text{Beruházás arányos adózott eredmény (ROI) (\%)} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Eszközök összesen}}$$

2.3.4 A hatékonyság elemzése

A vállalkozások életében igen nagy szerepet tölt be a készletezési politika, egyaránt fontos a termelő és a kereskedelmi tevékenységet végző egységekben is. Ezért a készletek hatékonyságát különböző mérőszámok segítségével tudnia kell mérni a vállalkozásoknak. A készletek mérésére leginkább a készletek forgási sebessége mutató alkalmas, amely megmutatja, hogy az éves értékesítési forgalom mellett átlagosan hányszor fordult meg a készlet állománya. Minél inkább magas a forgási sebessége a készleteknek annál inkább

értékelhető pozitívan a készletezési politika, mivel ez azt jelenti, hogy az adottnak vett árbevétel szintet viszonylag alacsony készletszint mellett sikerült elérni. (TAKÁCS 2021)

A készletek vizsgálatával következtetéseket vonhatunk le a vállalat működési hatékonyságára vonatkozóan. Mivel a készletet mélyrehatóan elemezni kell, a készletek forgási sebessége mutató használata megkönnyíti a dolgunkat. Ennek a mutatónak a számítása egyszerű, az ellenőrzési időszak alatt eladott készletek átlagos mennyiségét nézzük. Minél magasabb a mutató értéke, annál hatékonyabban működik a cég, azaz nagyon gyorsan értékesíti a részvényeket. Az alacsony érték azt jelenti, hogy egyrészt az eladási adatok gyengék, másrészt a tárolási költség is magas, így alapvetően két szempontból sem jó. Azonban a túl magas a menedzsment hibás számításait jelezheti, akik sokkal jobb eladási számokat vártak. A magas készletek magasabb tárolási költségeket is jelentenek, és a termelés és az értékesítés közötti koordináció hiányára utalhatnak. (ELEMZÉSKÖZPONT.HU 2022)

$$\text{Készletek forgási sebessége (\%)} = \frac{\text{Árbevétel}}{\text{Éves átlagos készlet szint}}$$

A készletek mellett a tárgyi eszközök hatékonyságát is érdemes vizsgálni, ahol az elért árbevétel szintet vetítjük a tárgyi eszközök egységére. A mutató megmutatja, hogy 1 forint tárgyeszközlekkötés átlagosan hány forint árbevételt generált a tárgyév során.

$$\text{Tárgyi eszközök hatékonysága} = \frac{\text{Árbevétel}}{\text{Tárgyi eszközök}}$$

Hasonló jellegű vizsgálatot lehet elvégezni a munkaerő elemzése során, mint a tárgyi eszközök elemzésénél. A munkaerő hatékonysága mutató, az 1 főre jutó árbevételt mutatja meg. (TAKÁCS 2021)

$$\text{Munkaerő hatékonysága} = \frac{\text{Árbevétel}}{\text{Éves statisztikai létszám}}$$

3. FARKAS FESTÉK KFT. ÉS FARKAS FESTÉKBOLT KFT. BEMUTATÁSA

Az igen rövid - ám, de tartalmas - eddigi pályafutásom során szerencsém volt találkozni, rengeteg vállalkozóval és cég tulajdonossal, amiért igen hálás vagyok főleg azért, mert sikerült megismernem egy olyan ambiciózus embert, mint Gábort, aki a Farkas FestékBOLT Kft. jelenlegi tulajdonosa. Lehetőségem volt egy kis ideig Gábor mind a két céget könyvelnem és aktívan részt is vettem az összeolvadás lebonyolításában. Az idő alatt ameddig a cégeken dolgoztam igen gyorsan a szívemhez nőttek, ha lehet ilyet mondani. Minden vállalkozás egy kicsit más, egy kicsit más a stratégia, az üzleti mentalitás. Viszont ezeknek a cégeknek nagyon megtetszett az üzleti modellje és leginkább az, hogy mindig a vevők érdekét tartott Gábor és a csapata a szem előtt. Folytonosan fejlődő tendenciát mutat a cég, az utóbbi időben történtek különböző beruházások, amik a cég és a vásárlók érdekét szolgálták. Jelenleg Jászárokszállás egyik legnagyobb festékboltjáról beszélhetünk, viszont meg vagyok győződve arról, hogy egy megfelelő üzleti stratégiával és jó piaci pozicionálással a jövőben nem csak Jászárokszállás legnagyobb festékboltjaként lehet majd emlegetni. Amikor kiválasztottam a szakdolgozatom témáját már tudtam, hogy miről is szeretnék írni igazán. Munka közben nem volt lehetőségem tüzetesen elemezni a cégeket, viszont ez volt a megfelelő lehetőség számomra, hogy ezt megtegyem. Egyrészt ezzel a munkámmal szeretném segíteni a cég tulajdonost és egy kis iránymutatást szeretnék neki adni, hogy a jövőben mikre kell koncentrálni a javulás és a biztos piaci jelenlét érdekében.

3.1. Cégtörténet

Jelen esetben két cégről kell szót ejtenem, amelyek részben ugyan azon tulajdonosi körrel bírnak, illetve ugyan azon tevékenységet űzik, illetve űzték. Ahhoz, hogy meg tudjuk érteni a jelent és a cég jövőjébe tudjunk tekinteni, fontos ismerni a múltat is. Ezért gondoltam azt, hogy be kell mutatni a Farkas Festék Kft.-t is, amely beolvadta a Farkas FestékBOLT Kft.-be.

Első körben a már megszűnt Farkas Festék Kft.-t szeretném bemutatni, mint jogelődöt. A cég 2016. február 8.-án alakult. Ahogyan a nyilvános adatokból is jól látható a cég tulajdonosi szerkezete két főből tevődött össze. Farkas Gábor, mint a cég volt ügyvezetője 50%-os tulajdonosi részesedéssel rendelkezett, Farkas-Kósi Rita szintén 50% tulajdonosi részesedéssel rendelkezett. A cég 2020 szeptember 30. szűnt meg egy összeolvadás következtében.

A következőkben a Farkas FestékBOLT Kft. megalakulásáról szeretnék szót ejteni. A gazdasági szervezet a Farkas Gábor Egyéni Cégből jött létre átalakulással 2019. november 20.-án. A kezdeti tulajdonosi struktúra 1. tagból állt, Farkas Gábor 100% tulajdoni hányaddal rendelkezett 2020 szeptember 30.-ig, amikor is a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. összeolvadása történt. Ezek után, mint jogutód kezdett el működni a Farkas FestékBOLT Kft., aminek tulajdonosi szerkezete immár két tagra bővült. Pontosabban Farkas Gábor 86% és Farkas-Kósi Rita 14% tulajdoni hányaddal rendelkezik a gazdasági szervezet fölött.

3.2. A cégek földrajzi elhelyezkedése

A Farkas FestékBOLT Kft. székhelyének címe 5123 Jászárokszállás Pusztaszer utca 1/a. ezen felül a vállalkozás két telephellyel rendelkezik. Az 5123 Jászárokszállás Pusztaszer u. 2. című telephelyén végezte tevékenységét egészen 2022 március 8.-ig amikor megnyitotta új üzlethelyiségét 5123 Jászárokszállás Rákóczi F. u. 32. cím alatt.

1. ábra: **5123 Jászárokszállás Pusztaszer u. 2. telephely**

Forrás: Google Street View

Az új üzlethelyiség rengeteg lehetőséget kínál a cég számára, elsősorban nagyobb kapacitással tudnak működni, egy időben több vevő kiszolgálására alkalmas. A raktározási lehetőségek szem előtt tartva képes lesz a cég optimalizálni az árucikkek raktározását és azok eljuttatását a vevőkhöz. A kereskedelmi tevékenységét végző vállalkozások vonatkozásában a megfelelő szint raktárkészlet tartása nélkülözhetetlen, ez alatt az értem, hogy minden vállalkozásnak meg kell tātani az optimális szintet, mivel nem egyszerre nem lehet nagy mennyiségű árut lekötni, mivel az likviditási problémákat tud okozni, kevés készlet esetén viszont bevétel kiesés jöhet létre. Én azt gondolom, hogy a vállalkozás számára adottak a feltételek ahhoz, hogy ezt az optimális szintet meg tudja találni az új üzlethelyiségében. Amint az a képen is látszik, 2021 év végére a cég kinőtte a régi üzlethelyiségét. Gondok voltak a raktározással, nem volt lehetőség a fejlődésre, ennek fizikai korlátait is adódtak nyilván. Ezek miatt az okok miatt született meg a döntés az új üzlethelyiség létrehozásán. Földrajzi értelemben az új üzlet sokkal inkább megfelelő helyen van, mivel a városközpontban található, főút mellett helyezkedik el, könnyen elérhető a lakosság számára. Ellenben a régi üzlettel, amely a város egyik szélén helyezkedett el. Azok számára, akik gyalogosan akarták megközelíteni igen nagy hátrány volt ez. Mivel Jászárokszállás egyetlen ilyen működő üzletéről van szó, helyi viszonylatban tekinthető úgy is, hogy monopolhelyzetben van. Nem csak Jászárokszállás városát szolgálja ki árucikkeivel, hanem a kisebb falvak és városok lakosságát is. A Tarnaörs környékén elő emberek számára sokkal inkább elérhető Jászárokszállás, mint Heves, Gyöngyös vagy Jászberény.

Tehát összességében szükségszerű volt a beruházás a fejlődés és a versenyképesség megőrzése, illetve növelése miatt. Örömmel látom, hogy Gábor eddig nem esett abba a hibába, mint sok más KKV szektorban elhelyezkedő vállalkozó. Gyakran tapasztalom, hogy a vállalkozások megragadnak egy bizonyos szinten, vagyis megelégszenek például egy adott árbevétel szinttel vagy az üzlethelyiségek mennyiségével stb., viszont ez a hozzáállás káros a vállalkozásra. Káros, mivel a fejlődésre, növékésre való vággyal, törekvéssel lehet megtartani a vásárlókört is, az már egy külön haszon, ha a vásárlók mennyisége növekszik is. Az embernek szükségünk van arra, hogy az érdeklődésüket fenntartsák, és a fogyasztásukat ösztönözzék a vállalkozók. Bízom benne, hogy a Farkas FestékBOLT Kft. növékésre való törekvése a jövőben sem fog csökkenni.

2. ábra: **5123 Jászárokszállás Rákóczi F. u. 32. telephely**

Forrás: Google Street View

3.3. A cégek tevékenységi körei

A két cég tevékenységi körei ugyan azok voltak. A Farkas FestékBOLT Kft. az alábbi TEÁOR számok alatt végzi tevékenységét:

- 4752 Vasáru-, festék-, üveg-kiskereskedelem,
- 4753 Takaró, szőnyeg, fal-, padlóburkoló kiskereskedelme
- 4778 Egyéb m.n.s. új áru kiskereskedelme

A vállalkozás fő tevékenysége festék és vegyi áru értékesítése, ezen felül számos más építőipari segédanyag is megtalálható a vállalkozás által kínált termékek listáján. A cég

leginkább magánszemélyek, illetve mikro-, kis- és középvállalkozások számára értékesíti termékeit. Számos helyi céggel áll kapcsolatban és beszállítói szerepet is tölt be a velük közös együttműködéssel.

3.4. A két gazdasági szervezet összeolvadása

Ebben az alfejezetben szeretném kifejtetni az okát a cégek összeolvadásának, és szeretném bemutatni az összeolvadás menetét. Cégek összeolvadásakor az összeolvadó társaságok valamennyien megszűnnek, viszont a megszűnéssel egyidejűleg egy új jogutód társaság jön létre. Ennek következtében a jogelőd cégek vagyona, jogai, kötelezettségei az összeolvadással létrejött jogutód társaságra szállnak át. Az összeolvadás egy igen bonyolult folyamat, amely jogilag, számvitelileg, illetve adózást tekintve is igen részletesen szabályozott folyamat. Mindenképpen szükséges hozzá a külső szakértők bevonása is, mint például az ügyvéd és a könyvvizsgáló. Szükséges hozzá a vagyonmérleg és vagyonleltár tervezetek elkészítése, továbbá az egyesülési döntés meghozatalához szükséges egyéb okiratok, illetve az egyesülési szerződés előkészítése. (KÖNYVELŐIRODA.HU 2021)

Az összeolvadás főbb lépései:

- Átalakulási terv készítése és annak tagokkal való közlése, a terv része a vagyonmérleg tervezetet.
- Tagi nyilatkozat az átalakulási terv közlésétől számított 30 napon belül viszont ezt csak abban az esetben kell elkészíteni, ha nem kívánnak a jogutód tagjai maradni.
- Átalakulási terv, az átalakulásról szóló döntés és a döntés közzététele, kihirdetése.
- Egyesülési terv készítése, amely tartalmazza egyebek között a jogelődök és jogutód vagyonmérleg tervezeteit, abban az esetben, ha van, akkor a kiváló tagokkal való elszámolás módját és a tőkeszerkezet átrendezésének módját.
- Cégbíróági eljárás, amely az átalakulás bejegyzésével vagy elutasításával ér véget.

A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. összeolvadásánál is hasonló metodikával zajlott le a folyamat menete. A könyvelő cég, aki az összeolvadást bonyolította le könyvvizsgálói és ügyvédi segítséget is kért az előkészületekhez és az ügymenet lezáráshoz. A fő indok az összeolvadás mellett az volt, hogy a vagyontárgyak és a kötelezettségek egy cégen belül csoportosuljanak. Mivel a két cég ugyanolyan tevékenységi körrel bírt és részben a tulajdonosi struktúra is megegyezett ezért szerintem a legjobb döntés volt az összeolvadás mellett dönteni. Nagyban könnyítette meg az ügyvezető dolgát az is, hogy nem két különálló

raktárkészletet kellett tartani és két különálló üzlethelyiségből egy nagy központosított épületbe tudott költözni, amely raktárral, üzlethelyiséggel van ellátva. A későbbi elemzések kapcsán szembetűnő lesz majd az összeolvadás hatása a mérleg és eredménykimutatás adataira is. Mint az már a fentebb említettekből kiderült az összeolvadás hatására egy új jogutód cégben központosulnak az eszközök és a források.

Az összeolvadáskor az üzlethelyiség még csak a befejezetlen beruházások soron szerepelt a főkönyvben, viszont 2021. december 14. aktiválva lett, az-az más néven üzembe lett helyezve. A beruházás bekerülési értéke összességében 57.808.596 Ft.

3.5. Adatgyűjtés, adatfeldolgozás és az elemzési módszerek bemutatása

Eme fejezetben az adatgyűjtés és az elemzési módszerek kerülnek majd bemutatásra. Az adatgyűjtést átgondoltam és megfontoltam végeztem el. Tehát elsősorban a könyvelő program adatiból lekértem a 2018-2021-ig vonatkozó időszak minden évére egy főkönyvi kivonatot és egy főkönyvi kartont. A főkönyvi kartonra azért volt szükség, mivel így a gazdasági évben bekövetkezett összes eseményt egy helyen tudtam látni, ez egy elég nagy és komplex adathalmaz volt minden év tekintetében. A többi adatot számomra az éves beszámolók szolgáltatták, amelyek nyilvánosan elérhetőek az interneten.

Az adatfeldolgozást azzal kezdtem, hogy cégenként csináltam Excel táblázatban egy olyan mérleget és eredménykimutatást, amelyben a vizsgált időszak évei egymás mellett szerepelnek, erre az átláthatóság miatt volt leginkább szükség. Majd miután végeztem a mérlegekkel és eredménykimutatásokkal a szakirodalomban szereplő tematika szerint elkészítettem a mutatószámokat ábrázoló táblázatokat. Ezekben a táblázatokban számoltam ki a mutatószámok értékét majd hasonlítottam össze azokat egymással. A következő lépés a diagrammok elkészítése majd azok kiértékelés volt.

Az elemzési módszerek, amelyeket alkalmaztam azok megtalálhatóak a szakirodalmi áttekintésben, speciális programokat és módszereket nem alkalmaztam, mivel a feladat nem igényelte azokat.

4. A FARKAS FESTÉK KFT. ÉS A FARKAS FESTÉKBOLT KFT. ELEMZÉSE

Az alábbi fejezetben szakirodalomban feltüntet elemzési módszerek alkalmazásával és azok sorrendiségével fogom a cégek üzleti éveit elemezni. Az intervallum, amire az elemzés kiterjed, a 2018-2021 közötti üzleti éveket fogja lefedni. Szeretném minden olvasó figyelmét felhívni arra, hogy a cégek nevei igazán hasonlítanak egymásra, viszont igyekszem ezeket szembetűnően kiemelni.

Főkönyvi kivonat bemutatása

A főkönyvi kivonat a cég által vezetett főkönyvi számlákból készített pénzügyi kimutatás. A célja, hogy a vállalat működése során felmerült összes tranzakciót nyilvántartsa a számviteli törvény és a vállalkozás számviteli politikájával összehangolt szabályok szerint. Információkat ad egy adott időszak gazdasági eseményeiről, segítségével a jövőbeni stratégiai döntések, alátámaszthatóak és mind ezek mellett a mérleg és eredménykimutatás alapjául szolgál.

A 2. táblázat a Farkas Festék Kft., a 3. táblázat pedig a Farkas FestékBOLT Kft. főkönyvi kivonatának adatait tartalmazza, azon belül is számlaosztályokat és számlacsoportokat. A 2. és 3. táblázat az adatokat Forintban (Ft) tartalmazza.

A mérleg és eredménykimutatás sok esetben nem tudod kellőképpen megfelelő információt nyújtani, amikor azt statikus vagy dinamikus pénzügyi mutatószámok alkalmazásával szeretnénk elemezni. Tehát összességében a főkönyvi kivonatnak segítségével, egy sokkal nagyobb és részletesebb betekintést lehet nyerni a vállalkozások működésének vizsgálatakor. Persze a főkönyvi kivonat számlái gyűjtőszámlaként szolgálnak, mivel a leg részletesebb betekintést a főkönyvi kartonok és azon belül is maguk a könyvelési tételek nyújtanak. Csak azon szervezetek számra fontosak ezen részletek, akik valamiféle ellenőrző szerepet töltenek be, ilyen lehet akár egy könyvvizsgáló cég vagy akár a Nemzeti Adó és Vámhivatal (NAV).

A mérleg és eredménykimutatás adatait a 2. és 3. táblázat adataival kiegészítve elemzésekét fogok elkészíteni, illetve pénzügyi mutatószámokat fogok vizsgálni.

Ezen mutatószámok a vállalkozásokat vagyoni, pénzügyi, jövedelmi és hatékonysági szempontok alapján fogják vizsgálni.

2. táblázat: Farkas Festék Kft. Főkönyvi kivonat

Farkas Festék Kft.							
		2018		2019		2020	
Számlaszám	Megnevezés	T	K	T	K	T	K
1	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	-	-	17 397 170	-	38 623 780	-
11	IMMATERIÁLIS JAVAK	-	-	-	-	-	-
13	MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	-	-	164 712	-	134 767	-
14	EGYÉB BERENDEZÉSEK, FELSZ. JÁRMŰVEK	-	-	1 163 652	-	868 220	-
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	-	-	16 068 806	-	37 620 793	-
2	KÉSZLETEK	4 766 480	-	4 857 421	-	4 816 723	-
26	ÁRUK	4 766 480	-	4 857 421	-	4 816 723	-
3	KÖVETELÉSEK, PÉNZÜGYI ESZK, AKTÍV IDŐB. ELH	2 904 279	-	311 705	-	4 183 239	-
31	KÖVETELÉSEK ÁRUSZÁLL. - SZOLGÁLTATÁSBÓL	70 074	-	-	-	-	-
35	ADOTT ELŐLEGEK	-	-	1 368 460	-	3 368 460	-
36	EGYÉB KÖVETELÉSEK	2 991	-	56 295	-	520 813	-
38	PÉNZESZKÖZÖK	2 831 214	-	-	1 113 050	293 966	-
4	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)	-	6 591 881	-	22 579 632	-	47 479 328
41	SAJÁT TŐKE	-	5 249 798	-	6 328 677	-	6 315 341
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	692 113	-	17 305 750	-	38 278 546
46	EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	420 989	1 490 655	-	2 075 818	-
47	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	212 980	-	306 650	-	237 000
48	PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁS	-	16 000	-	129 210	-	4 724 259
49	ÉVI MÉRLEG SZÁMLÁK	-	-	-	-	-	-
5	KÖLTSÉGNEMEK	16 143 088	-	16 581 323	-	3 861 049	-
51	ANYAGKÖLTSÉG	12 683 537	-	12 447 995	-	3 819	-
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	372 083	-	514 118	-	648 513	-
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	106 596	-	256 895	-	244 329	-
54	BÉRKÖLTSÉG	2 166 000	-	2 340 010	-	1 905 506	-
55	SZEMÉLYI JELLEGŰ EGYÉB KIFIZETÉSEK	360 000	-	360 000	-	270 000	-
56	BÉRJÁRULÉKOK	454 872	-	468 000	-	349 411	-
57	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	-	-	194 305	-	439 471	-
8	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÖNKÖLTS. ÉS RÁFORDÍTÁSOK	203 362	-	388 114	-	10 928 928	-
81	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	-	-	5 450	-	10 655 859	-
86	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	96 362	-	296 789	-	156 418	-
87	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	-	-	54 875	-	79 652	-
89	NYERESÉGET TERHELŐ ADÓK	107 000	-	31 000	-	37 000	-
9	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE, BEVÉTELEK	-	17 425 328	-	16 956 100	-	14 934 393
91	BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	-	17 402 746	-	16 934 232	-	14 914 209
96	EGYÉB BEVÉTELEK	-	22 495	-	21 751	-	15 190
97	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	-	87	-	118	-	4 995

Forrás: a Farkas Festék Kft. 2018-2019-2020. évi főkönyvi kivonat alapján saját szerkesztés

3. táblázat: Farkas FestékBOLT Kft. Főkönyvi kivonat

Farkas FestékBOLT Kft.							
		2019		2020		2021	
Számlaszám	Megnevezés	T	K	T	K	T	K
1	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	7 038 330	-	51 404 947	-	80 543 538	-
11	IMMATERIÁLIS JAVAK	-	-	-	-	-	-
12	INGATLANOK, KAPCS. VAGYONI ÉRT. JOGOK	4 554 973	-	4 449 554	-	62 099 043	-
13	MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	-	-	656 794	-	3 607 039	-
14	EGYÉB BERENDEZÉSEK, FELSZ. JÁRMŰVEK	2 483 357	-	2 055 993	-	14 837 456	-
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	-	-	44 242 606	-	-	-
2	KÉSZLETEK	30 892 097	-	43 250 280	-	44 825 350	-
26	ÁRUK	30 892 097	-	43 250 280	-	44 825 350	-
3	KÖVETELÉSEK, PÉNZÜGYI ESZK. AKTÍV IDŐB. ELH	24 431 580	-	23 858 816	-	20 485 034	-
31	KÖVETELÉSEK ÁRUSZÁLL. - SZOLGÁLTATÁSBÓL	11 412 297	-	10 117 684	-	6 338 118	-
35	ADOTT ELŐLEGEK	-	-	3 368 460	-	3 368 460	-
36	EGYÉB KÖVETELÉSEK	251 691	-	402 697	-	534 866	-
38	PÉNZESZKÖZÖK	12 736 645	-	9 969 975	-	10 243 589	-
39	AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁS	30 947	-	-	-	-	-
4	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)	-	58 800 216	-	98 376 010	-	114 105 490
41	SAJÁT TŐKE	-	29 467 038	-	39 488 584	-	59 626 616
44	HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK					-	28 774 617
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	22 610 180	-	56 494 258	-	21 659 651
46	EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	2 003 271	-	1 322 773	-	3 079 709
47	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	4 203 363	-	1 070 395	-	964 897
48	PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁS	-	516 364	-	-	-	-
49	ÉVI MÉRLEG SZÁMLÁK	-	-	-	-	-	-
5	KÖLTSÉGNEMEK	2 404 047	-	19 627 356	-	26 032 126	-
51	ANYAGKÖLTSÉG	197 154	-	1 274 871	-	3 921 836	-
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	449 894	-	1 840 078	-	3 752 199	-
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	446 430	-	2 293 054	-	2 746 962	-
54	BÉRKÖLTSÉG	1 038 148	-	10 542 960	-	11 294 704	-
55	SZEMÉLYI JELLEGŰ EGYÉB KIFIZETÉSEK	-	-	566 945	-	90 000	-
56	BÉRJÁRULÉKOK	184 212	-	1 773 140	-	1 879 976	-
57	ÉRTÉKSÖKKENÉSI LEÍRÁS	88 209	-	1 336 308	-	2 346 449	-
8	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÖNKÖLTS. ÉS RÁFORDÍTÁSOK	17 133 022	-	221 161 895	-	266 751 401	-
81	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	16 588 310	-	212 892 402	-	261 928 183	-
86	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	180 797	-	6 123 994	-	1 448 924	-
87	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	8 915	-	116 499	-	220 294	-
89	NYERESÉGET TERHELŐ ADÓK	355 000	-	2 029 000	-	3 154 000	-
9	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE, BEVÉTELEK	-	23 098 861	-	260 927 284	-	324 531 958
91	BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	-	22 795 822	-	249 443 714	-	313 637 153
93	EXPORT ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	-	-	-	49 035	-	-
96	EGYÉB BEVÉTELEK	-	302 769	-	11 433 583	-	10 894 745
97	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	-	270	-	952	-	60

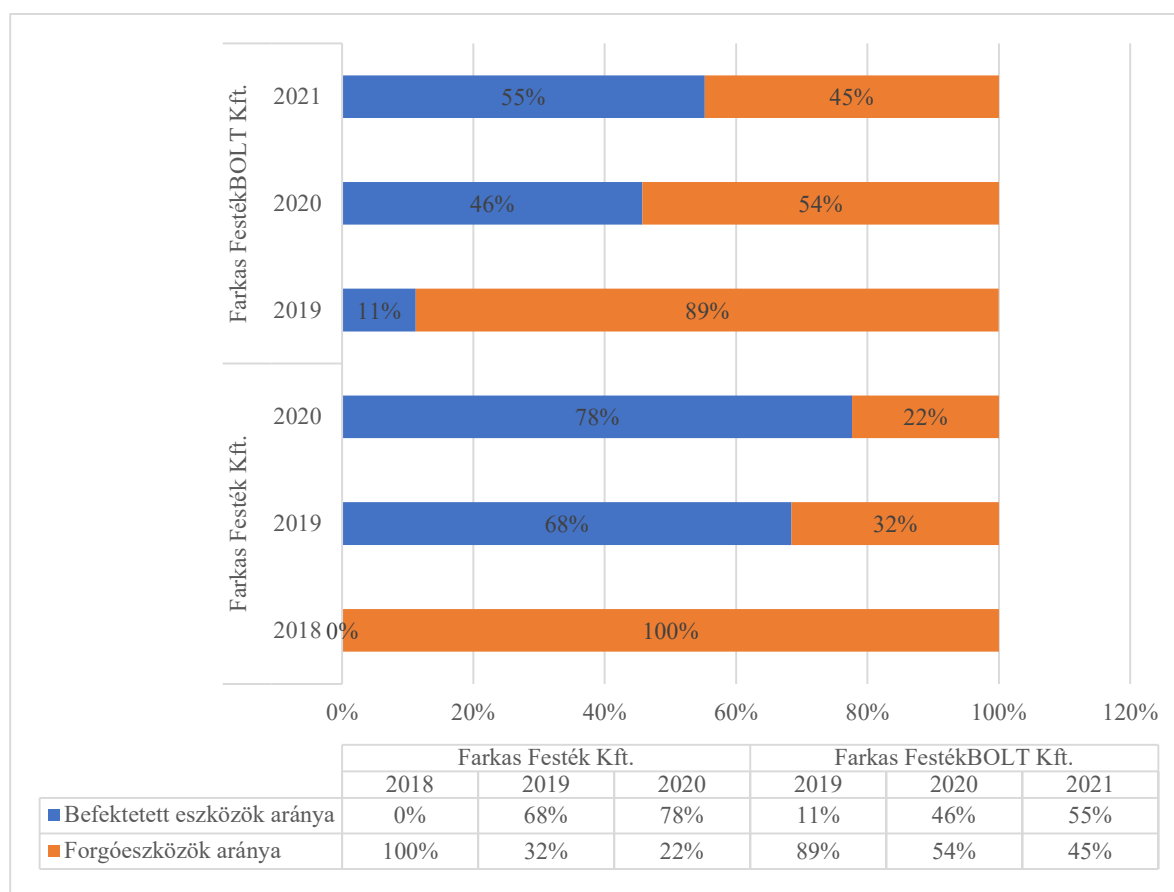
Forrás: a Farkas FestékBOLT Kft. 2019-2020-2021. évi főkönyvi kivonat alapján saját szerkesztés

4.1. A vagyoni helyzet elemzése

Ahogy a szakirodalomban is a vagyoni helyzet elemzésével szeretném kezdeni a sort, mivel minden cég életében a vagyon gyarapodás az egyik legfontosabb dolog. A vagyon gyarapodás alatt az értendő, hogy a tulajdonos által befektetett kezdeti tőke milyen mértékben növekedett, persze ha egyáltalán növekedett. A szakdolgozatomban vizsgált cégek életében a vagyon gyarapodásnak a növekedése számottevő és érdemes az összetételét vizsgálni ahhoz, hogy pontosabb összképet tudjunk kapni a vállalkozásokról.

Vertikális eszközszerkezeti mutatók

A 3. ábra szemlélteti a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. vertikális eszközszerkezeti mutatóit, amely az elemzés alapját képezi.

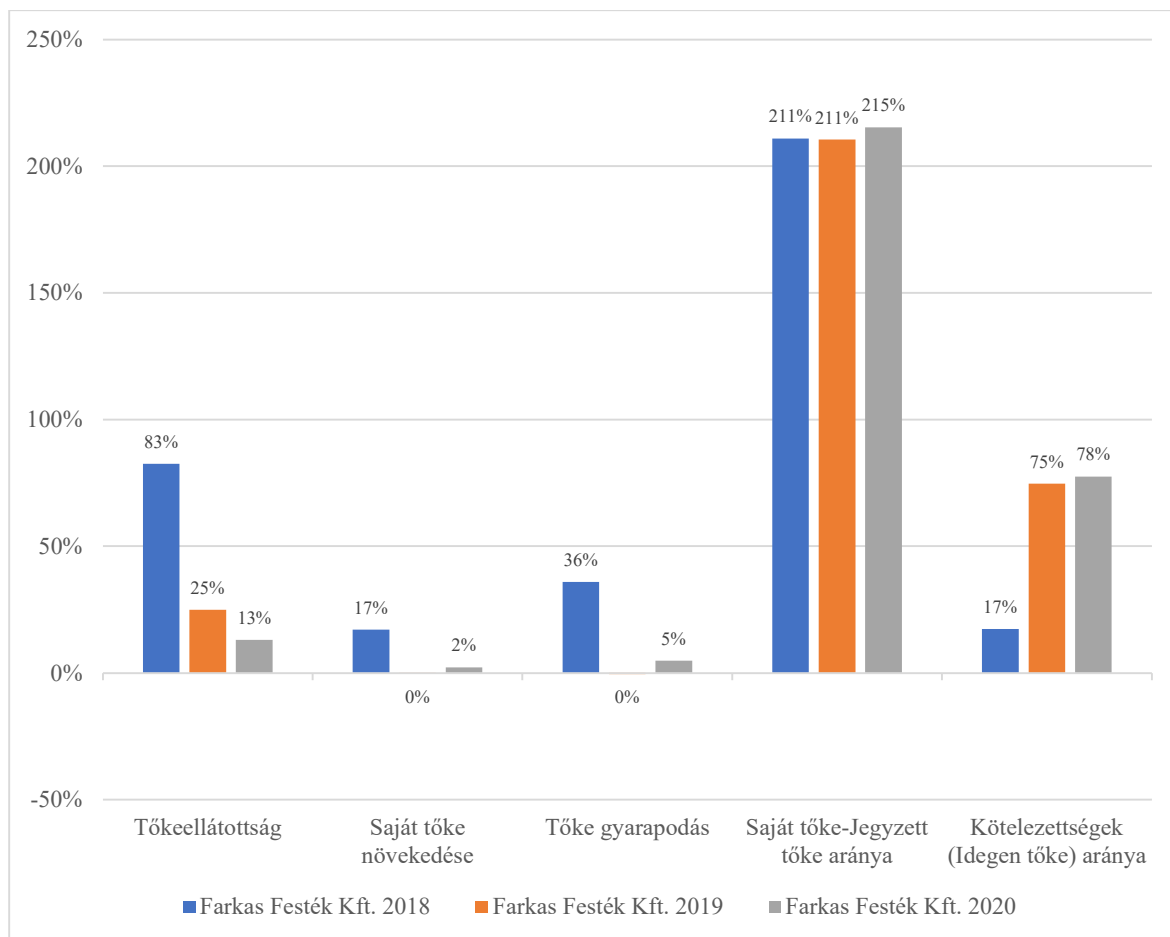
3. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. vertikális eszközszerkezeti mutatói

Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

Az elemzés első mutatója a **befektetett eszközök aránya** mutató, amely a befektetett eszközök összességét a mérlegfőösszegéhez viszonyítja ebből az eszközökkel való gazdálkodás problémái vagy előnyeit lehet számszerűsíteni. Problémáról akkor lehetne a cégekkel kapcsolatban beszélni, ha csökkenő tendenciát vennének fel a mutató értékei évről évre, ami arra engedne következtetni, hogy a cégeknek nincsen finanszírozási forrása új eszközök beszerzésére. A 3. ábra jól szemlélteti, hogy a kettő cég befektetett eszközeinek aránya minden évben növekedett, tehát következtethetünk arra, hogy eszköz finanszírozási oldalról nem állnak fent problémák. A növekedés oka egyrészt az is, hogy a cég a piacon terjeszkedik, amihez új beruházások és eszközök szükségesek. Másrészt következtetni lehet arra is, hogy az értékcsökkenést a befektetett eszközök refinanszírozására használják a cégek, igaz ez az eset jellemzően 2019-től állhat fenn a cégek működésében.

A Farkas Festék Kft. adatait vizsgálva látható, hogy 2018-ban a mérleg eszköz oldalán csak forgóeszközök képviselnek értéket. Kiemelném, hogy a cégnek, ennek ellenére voltak már akkor is tárgyi eszközei, viszont értéket már nem képviseltek. A következő években amint megindult az új beruházás, amely az új telephely kialakítása volt, már igen szép arányban kezdett el növekedni a befektetett eszközök aránya, ez 2019-ben 68% volt, majd a követő évben 78%. A **forgóeszközök aránya** ezért visszaesett, mivel a rendelkezésre álló forrásállományt inkább a beruházásokra összpontosította a cég vezetése. Tovább vizsgálva az ábrát a Farkas FestékBOLT Kft. esetében egy igen szép és kiegyensúlyozott változásra lehetünk figyelmesek. 2019-ben még inkább bérelt ingatlannal dolgozott a cég, ezért nagy értéket nem képviseltek a befektetett eszközök a mérlegben, a forgóeszközök voltak dominánsnak 89%-11% arányban. 2020 novemberében átkerültek az eszközök és források a Farkas FestékBOLT Kft.-be az átalakulás okán, ennek ellenére a forgóeszközök még mindig nagyobb arányt képviseltek. Viszont 2021-ben, amikor már közel járt a cég a telephely befejezéséhez és birtokbavételéhez látható, hogy a befektetett eszközök kaptak nagyobb finanszírozási hányadot, a befektetett eszközök 55% részarányt képviselnek a mérlegben, a forgóeszközök pedig 45% részarányt, aktív időbeli elhatárolás ebben az időszakban nem volt.

Az elemzés következő állomásában a Farkas Festék Kft. vertikális eszközszerkezeti mutatóit fogom vizsgálni. Az elemzéshez kapcsolódó mutatószámokat a 4. ábra fogja szemléltetni.

4. ábra: A Farkas Festék Kft. vertikális tőkeszerkezeti mutatói

Forrás: a Farkas Festék Kft 2018-2019-2020. évi beszámolója alapján saját szerkesztés

A **tőkeellátottság mutató** segítségével figyelhető meg, hogy a cég eszközeit milyen arányban finanszírozza a saját tőke, általánosságban akkor fogadható el megfelelőnek a mutató értéke, ha legalább 30% fölötti, mint az látszik 2018-ban még 83% volt a tőkeellátottság, de a követő években drasztikusan csökkent, első sorban 25%-ra majd tovább 13%-ra. A csökkenést kiváltó ok a beruházások megnövekedett mértéke és határidőbeli intenzitása lehet, mivel a cég saját tőkéje a vizsgált időszakok alatt közel hasonló mértékű volt.

A **saját tőke növekedése** azt méri, hogy a cég mekkora mértékben tudta a vagyonát gyarapítani az elemezni kívánt gazdasági évben. A nyereséges működés 2018-ban és 2020-ban meg tudott valósulni, előbbiben 17%-kal, míg utóbbiban csupán csak 2%-kal sikerült a cég vagyonát gyarapítani. 2019-ben 143 E Ft veszteség adózott eredményt tudhatott maga mögött, a veszteség a pénzügyi műveletek ráfordítása és az adófizetési kötelezettség miatt alakult ki, ezért is teljesített rosszul 2019-ben a saját tőke növekedés mutató.

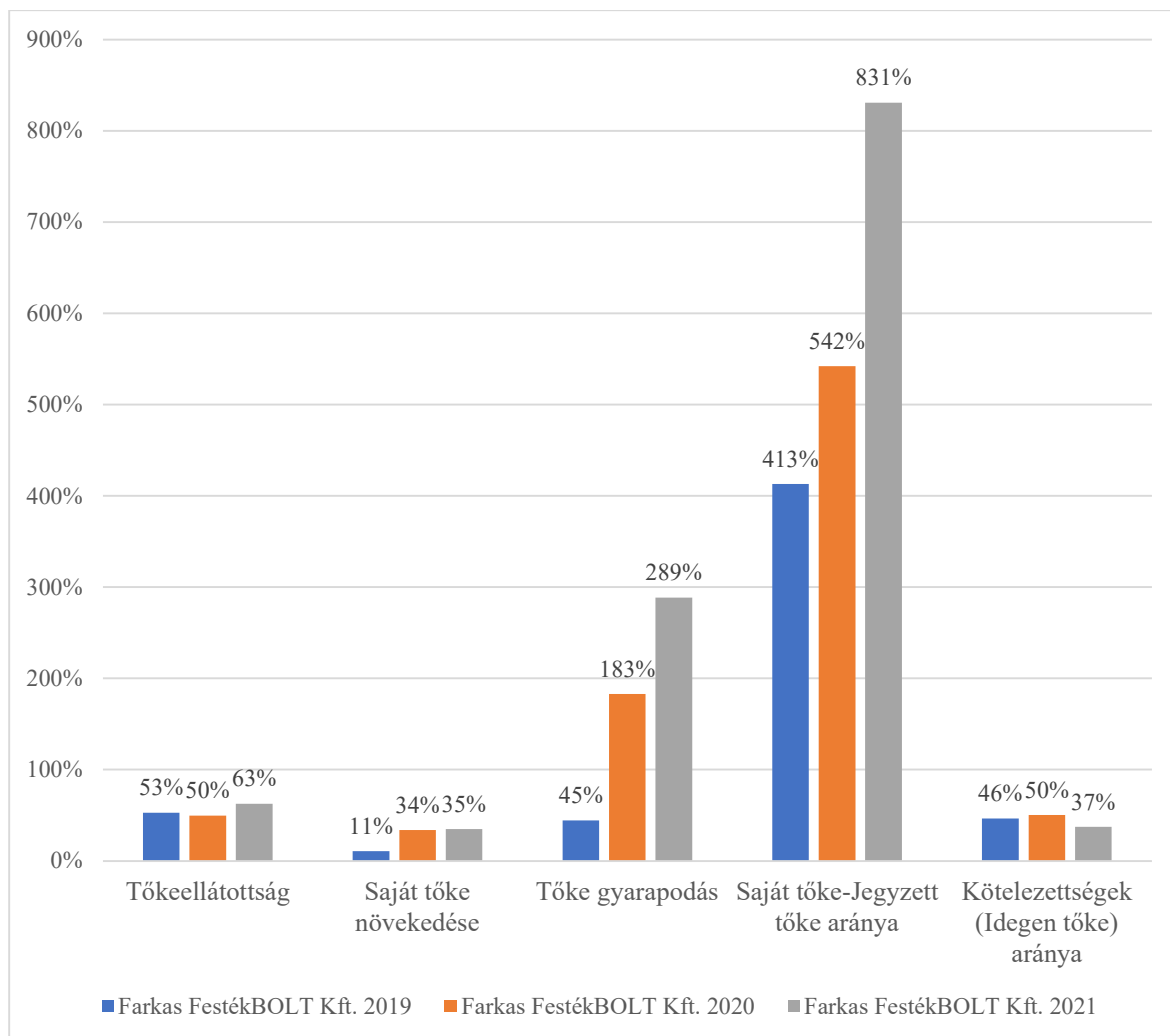
A **tőke gyarapodás mutató** nagyon hasonló a saját tőke növekedés mutatóhoz, a különbség csak annyi, hogy az adózott eredményt nem a saját tőkéhez, hanem a jegyzett tőkéhez viszonyítjuk. A jegyzett tőke a vállalkozás elindításakor a tulajdonos által befektetett pénz mennyiségét takarja. Tehát meg tudható, hogy a befektetésünk mekkora mértékben csökkent vagy növekedett az évek alatt. 2018-ban még jelentős 36% növekedés látható, még a következő évben alulról közelít a mutató a nullához és az utolsó évben csekély 5% növekedés figyelhető meg.

A **saját tőke – jegyzett tőke aránya** ugyancsak a tőke gyarapodásának mérésére szolgál, általa mérhető, hogy a kezdetben befektetett tőke a mérlegkészítés időpontjában mekkora mértékre növekedett, avagy csökkent. Jelen helyzetben a 2018-ban és 2019-ben is 211% volt ez az arány, növekedés azért nem következett be, mert 2019-ben veszteséges volt a cég, amely a saját tőkét azon belül is az eredménytartalék mérlegsorát csökkentette. 2020-ban csupán 5% növekedés látható az előző évekhez képest, amely alacsony eredményességre utal.

Az **idegen tőke** vizsgálata minden vállalkozás számára nagyon fontos, Magyarországon a vállalkozások egyik legnagyobb gyengesége, hogy nem tőkeerősök ezért kénytelenek valamilyen módon idegen tőkét bevonni a vállalkozásba, hogy a növekedési korlátaikat át tudják hidalni. Általánosan elfogadott a szakirodalom szerint, hogy a 70% feletti idegentőke arány már kedvezőtlennek mondható, viszont átmenetileg nem okoz problémát. Jól látszik, hogy 2018-ban csak 17% volt az arány, ami leginkább szállítói kötelezettségekből állt, majd 2019-re 75%, 2020-ra 78% ra növekedett a mutató. Jellemzően a Farkas Festék Kft.-ben az tulajdonos magántőkéje jelenik meg tagi kölcsön formájában, mint idegen tőke ez a vizsgálat utolsó két évében szembetűnő. Alapvetően az idegen tőkére a beruházás folytatása és befejezése miatt volt szükség, ezért történtek a tagi betétek.

Megállapítható a 4. ábra szerint és az előbbieken elemzett mutatók alapján, hogy vagyongyarapodás tekintetében rosszul teljesített a vállalkozás. A vagyongyarapodás korlátja véleményem szerint az évről évre egyre inkább csökkenő árbevételek és a befektetett eszközök magas arányú finanszírozottsága lehetett.

A következőkben a Farkas FestékBOLT Kft. vertikális tőkeszerkezeti mutatóit fogom vizsgálni, hasonló szisztéma szerint, mint azt az előbbieken tettem, amelyet az 5. ábra fog bemutatni.

5. ábra: **Farkas FestékBOLT Kft. vertikális tőkeszerkezeti mutatói**

Forrás: a FestékBOLT Kft. 2019-2020-2021. évi beszámolóí alapján saját szerkesztés

A **tőkeellátottság mutató** 2019-ben 53%, 2020-ban 50% majd 2021-ben az összeolvadást követő évben már 63% volt. mindenképpen pozitívan értékelhető, mivel jóval 30% fölött helyezkednek el az értékek.

A **saját tőke növekedése** segítségével mérhető a vagyongyarapodás változása, amely itt minden évben pozitív volt. Kezdetben 11% majd ezt követően 34% és 35%-os növekedés figyelhető meg. Kedvezőnek tekinthető, mivel 3 év alatt közel megháromszorozta a cég a saját tőkéjét, legfőképpen úgy, hogy ez a COVID 19 időszak alatt volt, ahol jellemzően visszaesett a kereslet és a fogyasztás mértéke.

A **tőke gyarapodás mutató** által mérhető a tulajdonos által befektetett tőke növekedésének mértéke. Az 5. ábráról leolvasható, hogy egy növekvő tendenciát képvisel a mutató, a

vizsgálat első évében 45% majd 183% és végül az összeolvadást követő évben 289% növekedés figyelhető meg. A növekedések okai oda vezethetők vissza, hogy nem volt az években osztalék kifizetés, mivel az eredménytartalék a vállalkozás további növekedésére és fejlesztésére volt felhasználva minden évben.

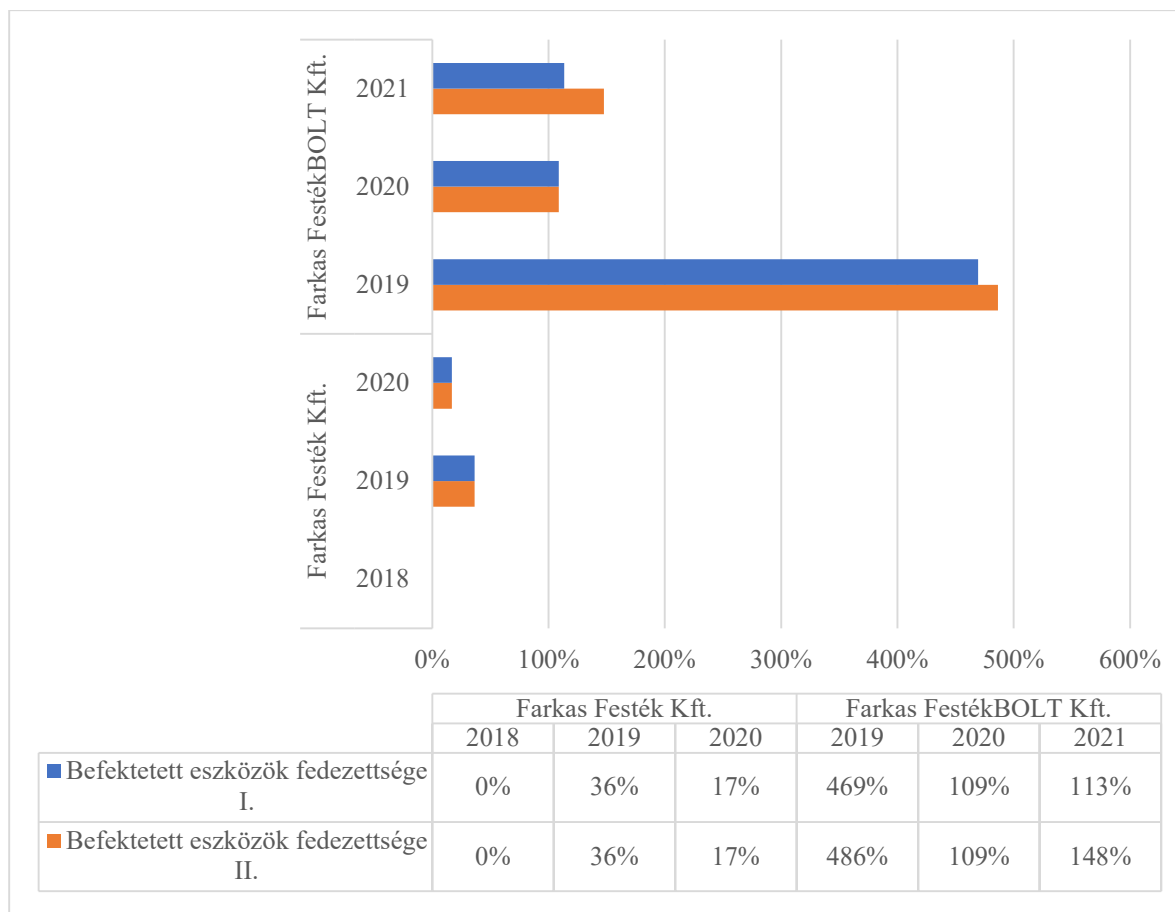
A *saját tőke – jegyzett tőke aránya* mutató is rendkívül jó eredményekkel szolgál, mivel 2019-ben 413% növekedést láthatunk, 2020-ban további 542% növekedést mind ezt úgy, hogy ebben az üzleti évben tőkeemelés is történt az összeolvadás kapcsán. A vizsgálat utolsó évében figyelhető meg a legnagyobb mértékű növekedés, amely 831% volt.

Az *idegen tőkét*, mint azt már az előző céggel kapcsolatban is említettem, a tulajdonos által nyújtott tagi kötelezettség képzi. Viszont ebben az esetben már jóval inkább a kedvezőnek mondott 70% alatti értéket figyelhetünk meg. Mind addig, amíg 2019-ről 2020-ra az arány csak 4%-kal növekedett addig az utolsó évre már a vállalkozás 37%-ra tudta csökkenteni az idegen tőkéjének az arányát.

Tehát összességében elmondható, hogy minden évben jól teljesített vagyongyarapítás szempontjából a cég, a növekedés oka a megnövekedett forgalomra is visszavezethető, ami az árbevétel egyenes arányos növekedését is magával hozta. Viszont nagyban közre játszott ebben az idegen tőke növekedése a kezdeti időkben, ami a befektetett eszközök finanszírozásához kellett elsősorban, de az üzletmenet által megtermelt árbevételt viszont a cégnek muszáj volt szállítói kötelezettségekre fordítania, hogy a megfelelő mennyiségű és minőségű készletet fent tudja tartani. Tehát ha nem jött volna létre idegen tőke betét, akkor lehetséges, hogy nem tudott volna ilyen jól teljesíteni vagyongyarapítási szempontok szerint. Mivel vagy a beruházást nem tudta volna folytatni, vagy nem lett volna megfelelő mennyiségű készlete, ami ehhez az árbevétel szinthez szükséges.

Horizontális eszközszerkezeti mutatók

A következő alfejezetben a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. horizontális eszközszerkezeti mutatóit fogom bemutatni. Nevéből eredően ezek a mutatószámok a mérleg teljes egészére kiterjednek. Ezeknek a mutatószámoknak az alakulását a 6. ábrán lehet majd végig követni.

6. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. befektetett eszközök fedezettsége mutatók

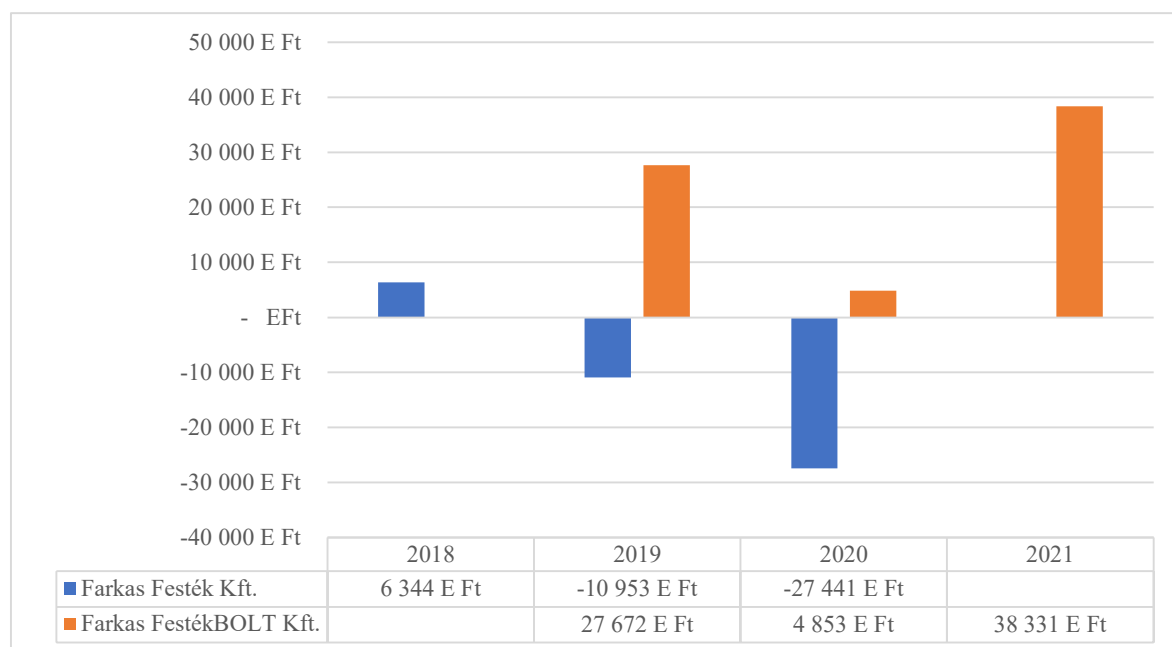
Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

A *befektetett eszközök fedezettsége* azért is egy nagyon fontos mutató, mert a vállalkozástól elvárható, hogy az eszközeit hosszútávon saját forrásból finanszírozza, a mutató akkor számít megfelelő mértékűnek, ha értéke meghaladja a 100%-ot. A kettő mutató között annyi különbség van, hogy a befektetett eszközök fedezettsége II. mutató a hosszú lejáratú kötelezettségeket is bevonja a saját tőke mellé, mint finanszírozási forrás. A Farkas Festék Kft. mind a kettő mutatójának az értéke egyenlő, ebből arra lehet következtetni, hogy nincs hosszú lejáratú kötelezettsége. A cégnek 2018-ban nem voltak olyan eszközei, amelyek értéket képviseltek volna ezért a mutató értéke nulla, 2019-ben a vállalkozás az eszközeinek 36%-át, 2020-ban 17%-át tudta saját tőkéből finanszírozni. Ezen mutató értékekből nem éppen lehet kedvező scénárióra számítani sem hosszú sem rövidtávon, de mivel az ismert volt már 2019-ben, hogy a vállalkozás össze fog olvadni egy másik céggel és a tevékenység

átköltöztetése folyamatosan történt az évek alatt ezért nem tartom ezt meglepőnek. Az előbbieken már bemutatott idegen tőke aránya mutató rámutatott arra a problémára, hogy a vállalkozásnak szüksége van külső forrás bevonására is a megfelelő üzletmenet biztosításához.

Mindenesetre, ha a Farkas FestékBOLT Kft. adatait kezdjük el vizsgálni, akkor látható, hogy 2019-ben és 2021-ben rendelkezett hosszú lejáratú kötelezettségekkel, azonban 2020-ban nem. 2019-ben az eszközeinek több mint négyszeresét tudta finanszírozni saját forrásból, amely arány a következő években csökkenni kezdett, ahogyan a beruházások értéke elkezdett növekedni. Tehát 2020-ban 109%, 2021-ben 113% volt az értéke a befektetett eszközök fedezettsége I. mutató szerint, amelyek szintén kedvezőnek mondhatóak, mivel 100% fölötti értéket képviselnek. Ha viszont 2021-ben számításba vesszük a hosszú lejáratú kötelezettségeket, akkor látható, hogy az érték felugrik 148%-ra, amiből arra lehet következtetni, hogy a hosszú lejáratú hitelt eszközök beszerzésére használta fel a vállalkozás.

A horizontális eszközszerkezeti mutatók csoportjába tartozik a nettó forgótőke mutató is, amely a forgóeszközök finanszírozásának vizsgálatára szolgál. Az elemzésben szereplő vállalkozások mutatóit a 7. ábra fogja bemutatni.

7. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. Nettó forgótőke mutatói

Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

A **nettó forgótőke** a vállalkozások számára az a mutató, amivel képesek mérni, hogy a forgóeszközök mekkora részét finanszírozza tartós forrás. Talán azért is lehet fontos a mutatót nyomon követni, mert nagyban meghatározhatja a vállalkozás következő évi stratégiáját.

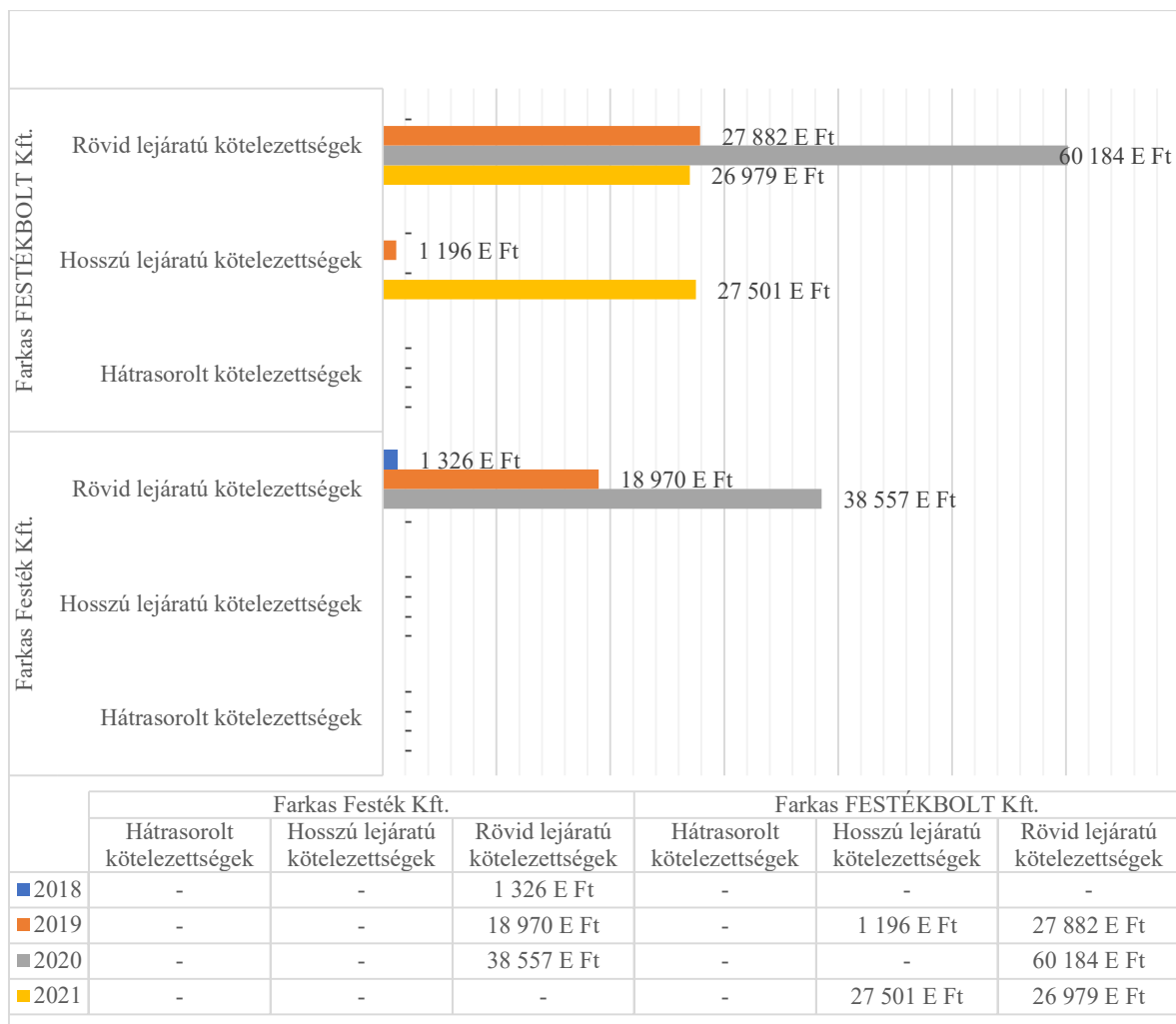
A Farkas Festék Kft. egyedül 2018-ban tudott pozitív értékű nettó forgótőkét produkálni a többi évben negatív volt, mivel forgóeszközei csak minimálisan növekedtek, ellenben a rövid lejáratú kötelezettségeivel. A rövidlejáratú kötelezettségek nagymértékű emelkedését a beruházások indokolták. A 7. ábra demonstrálja, hogy a Farkas Festék Kft. mekkora negatív előjelű nettó forgótőkével zárta az évet, amelyet úgymond átvett az összeolvadás által a Farkas FestékBOLT Kft. viszont ennek ellenére az utóbbi cég így is pozitív előjelű nettó forgótőkét tudott produkálni, az a konzekvencia vonható le, hogy a cégnek nagy mennyiségű készlete lehetett felhalmozva, mivel ekkora mértékű kintlévőséget valamilyen módon fedezni kellett.

Az elemzésben szereplő utolsó évre, vagyis 2021-re mondhatni kiheverte a cég a rövid lejáratú kötelezettségeket, mert 2020-ban és 2021-ben is közel azonos mértékű volt a forgóeszközök mértéke, viszont a rövid lejáratú kötelezettségek mérlegsoron 33.205 E Ft csökkenés figyelhető meg a két év között. Ami egyébként jót sejtet a jövőre nézve is, mert ez arra utal, hogy a cég képes viszonylag gyorsan likvid tőkét termelni, amit képes az ehhez hasonló kitettségek rendezésére felhasználni.

4.2. A pénzügyi helyzet elemzése

A következő fejezetben a két cég pénzügyi helyzetének alakulását fogom bemutatni. A pénzügyi mutatók alapvetően a kötelezettségek mérlegsorok adatait vizsgálja, és viszonyítja hozzá egyes mérlegsorokhoz. Ezekből a viszonzyszámokból következtetéseket levonni a rövid és hosszútávú eladósodottságáról a vállalkozásoknak. Ezek a mutatószámok a stratégiai döntések meghatározásában fontos szerepet játszhatnak.

A 8. ábra a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. kötelezettségeit mutatja be a 2018, 2019, 2020 és 2021 üzleti években.

8. ábra: Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. kötelezettségeinek alakulása

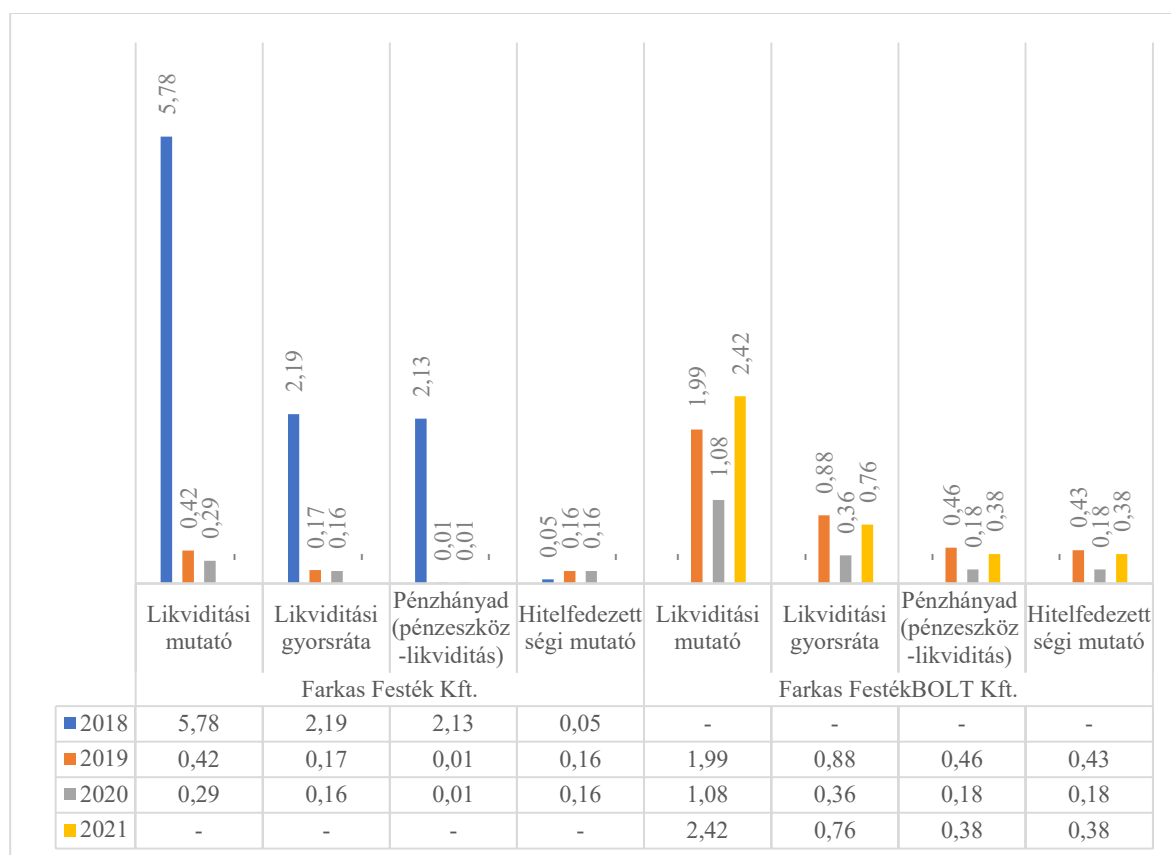
Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

A Farkas Festék Kft.-ről elmondható, hogy sem hátrasorolt sem hosszú lejárat kötelezettségekkel nem rendelkezett a vizsgálati időszakban. Rövid lejáratú kötelezettségei viszont növekvő tendenciát mutatnak. A Farkas FestékBOLT Kft. sokkal inkább bővelkedik kötelezettségekkel. Számomra leginkább a 2020-as üzleti év, ami érdekes mivel itt a Farkas FestékBOLT Kft. rövid lejáratú kötelezettségei kimagaslóan magasak többi adathoz képest, ennek az oka nem más, mint az összeolvadás. Viszonylag nagy mennyiségű idegen tőke halmozódott fel a cégben egyrészt az összeolvadás okán. A legnyomósabb ok viszont az új telephely kialakítás volt, mivel a kialakításához nem volt elég forrás a cégben ezért volt szükség a rövid lejáratú idegen tőkére. A 2021-es üzleti évben mérséklődött a rövid lejáratú kötelezettségek mértéke, viszont új hosszú lejárat hitellel bővült a kötelezettségek mérlegsor.

Amely egy beruházási és fejlesztési hitelből, illetve egy pénzügyi lízingből áll. A következő alfejezetekben található mutatószámok fogják részletesebben bemutatni mind a két cég pénzügyi helyzetét 2018 és 2021 közötti időszakban.

Likviditási mutatók vizsgálata

Jelen alfejezetben a 9. ábra segítségével szeretném demonstrálni azon mérőszámokat, amelyek a vállalkozások likviditási helyzetének elemzésére hivatottak.

9. ábra: Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. likviditási mutatóinak alakulása

Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóí alapján saját szerkesztés

Az első mutató, amivel a pénzügyi helyzet elemzést szeretném kezdeni az a **likviditási mutató**, amely arról ad információt, hogy a likvid eszközök hányszorosát teszik ki a likvid forrásoknak, vagyis a forgóeszközök milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. A Farkas Festék Kft. esetében labilisnak tekinthető a mutató. Általános

üzletmenet esetén a mutató értéke 1,5 felé szokott konvergálni, mint az látható a 2018-as üzleti évben kimagaslóan magas értéket vesz, viszont az ezt követő üzleti években már inkább 0 irányába mozdulnak az értékek. Mivel túl magas a 2018-as arány ezért további belső vizsgálatokra lenne szükség, a konkrét okok megállapítására a likviditási mutató túl magas értéke a jövedelmezőség romlását is előre jelezheti, ami meg is történt a későbbi években.

A követő üzleti években a vállalkozás hitel fizetési kötelezettsége kerülhetett veszélybe. 2019-ben és 2020-ban sem rendelkezett akkora mennyiségű pénzeszközzel, követeléssel vagy készlettel a Farkas Festék Kft., amelyekkel a kötelezettségeit tudta volna fedezni. Normál üzletmenet esetén ekkora szintű eladósodottság nagyon veszélyes is lehet, annak tudatában, hogy csak tagi idegen tőke betétről van szó, amit kamatmentesen kell visszafizetnie a cégnek határidő nélkül a tulajdonosnak én nem gondolnám akkor gondnak. Viszont, ha hitelintézettel szemben állna fenn hasonló helyzet abban az esetben mi előbbi intézkedésre lenne szükség. Ezen jelenség azért alakult ki, mert a befektetett eszközök fejlesztése nagy mennyiségű finanszírozást igényelt.

Áttérve a Farkas FestékBOLT Kft.-re a **likviditási mutatói** normálnak tekinthetők, csak 2020-ban látható egy visszaesés, de ez még a normális határértékeken belül található. A vizsgálat utolsó évében 2021-ben növekedett a likviditási mutató értéke, az a konzekvencia vonható le belőle, hogy a vállalkozás nagy mennyiségű forgóeszközt kezdett el felhalmozni és a hiteleit sikeresen csökkentette. Figyelmeztető értékű lehet a likviditási mutató, de arra, hogy valójában keletkezett-e jövedelmezőség romlás ennek hatására, csak a jövedelmezőségi mutatók elemzéséből fog kiderülni.

A **likviditási gyorsráta** a követeléseket, értékpapírokat és a pénzeszközöket tekinti likvid eszközöknek, mivel a készletek nem olyan rugalmasan tehetőek pénzzé. Összevetve a likviditási mutatót és a likviditási gyorsrátát az látható, mind a kettő cég vonatkozásában, hogy a likviditási gyorsráta jelentősen alacsonyabb. Ebből kifolyólag elmondható, hogy a likviditási problémákat a készletek mennyisége, illetve értéke okozhatja. Kereskedelmi tevékenység esetén érhető a magas készlet szint, de a készletek forgási sebessége fogja igazán elárulni majd azt, hogy a cég mennyire gazdálkodott azokkal megfelelően, tehát a vizsgálatát mindenképpen érdemes folytatni.

A **pénzhányad mutató** csak a pénzeszközöket és az értékpapírokat tekinti likvid eszköznek. Egyik cég kapcsán sem merültek fel értékpapírok a vizsgált időszak alatt, tehát a következő

elemzések során csak a pénzeszközökre fogok koncentrálni. A Farkas Festék Kft. első vizsgálati évében a túlzottan magas pénzhányad arra utal, hogy a forgóeszközeit nem fektette be semmibe, hanem nagyrészt csak a pénztárban vagy a bankbetétben tartotta, de a következő időszak adatai már a pénzeszközök túlzott befektetéséről árulkodnak, amelynek a befektetett eszközök finanszírozása az oka. A Farkas Festék Kft. pénzeszközei a 2018-as üzleti év zárásához képest közel a tized annyi értékre csökkentek, amelyet a grafikon is jól ábrázol. Tehát a cégnek közel sem volt akkora likvid vagyona, hogy a rövid lejáratú kötelezettségeit kitudja fizetni. Hitelezői szempontból elég magas kockázat figyelhető meg, mivel a kötelezettségeit csak hosszú időn belül lenne képes rendezni, ennek a megállapításnak a hitelfedezettségi mutató is eleget fog tenni vélhetően. A Farkas FestékBOLT Kft. kapcsán egy árnyalatnyival nagyobb biztonság fedezhető fel, mivel 2019-ben a kötelezettségeinek 46%-át, 2020-ban csak 18%-át és 2021-ben 38%-át lett volna képes kifizetni, kritikusan a 2020-as üzleti év adatai mondhatóak.

A **hitelfedezettségi mutató** képes mérni a vállalkozás követeléseinek és rövid lejáratú kötelezettségeinek viszonyát. Azt vizsgálja, hogy a vállalkozásnak várhatóan milyen bevételei lesznek 1 éven belül és azokból az 1 éven belül esedékes kötelezettségeinek mekkora arányát tudja kifizetni. Mint azt már az elemzés korábbi szakaszában is jeleztem a hitelfedezettségi mutatói is rávilágít arra a Farkas Festék Kft.-t vizsgálva, hogy igen komoly likviditási gondok állnak fent a cég életében. Ellenben a Farkas FestékBOLT Kft.-vel, mivel a mutató közel azonos mértéket ölt fel, mint a pénzhányad mutató, ami alapján elmondható, a rövid időn belül képes lett volna rendezni rövid lejáratú kötelezettségeit, ha szükség lett volna rá. Hitelezői szempontból ez biztonságra ad okot.

Likviditási mérleg vizsgálata

Elsőként a Farkas Festék Kft. likviditási mérlegét fogom elemezni, amihez a 6. táblázat adatait fogom használni. A likviditási mérleg azért lehet, fontos a vállalkozások számára mivel megmutatja, hogy a szervezet gazdálkodását pénzügyi egyensúly vagy egyensúlytalanság jellemzi. Az egyensúlyban való működés viszonylagosan fontos, mivel ezáltal sokkal inkább tud a vállalkozás előre tekinteni a jövőben esedékes kötelezettségeire. Pontosabban azt értem alatta, hogy az a vállalkozás, amelyik egyensúlyi környezetben működik sokkal inkább lesz képes megtervezni a bevételeit és kiadásait, aminek köszönhetően kiegyensúlyozottabb és átláthatóbb üzletmenete lesz. Elsőként az elemzést a

Farkas Festék Kft.-vel fogom kezdeni, melynek adatai a 6. táblázatban, ezer forintban (E Ft) szerepelnek.

4. táblázat: **Farkas Festék Kft. likviditási mérleg**

Eszközök	2018	2019	2020	Források	2018	2019	2020
I. Készpénz, látra szóló bankbetétek, értékpapírok	2 831	207	294	I. Azonnal esedékes kötelezettségek	214	672	241
II. Egy éven belül pénzzé tehető eszközök	-	17 397	38 624	II. Egy éven belül esedékes kötelezettségek	1 112	18 298	38 316
III. Egy éven túli pénzzé tehető eszközök	-	-	-	III. Egy éven túl esedékes kötelezettségek	-	-	-
IV. Befektetett eszközök	-	17 397	38 624	IV. Saját tőke	6 328	6 315	6 459

Forrás: a Farkas Festék Kft 2018-2019-2020. évi beszámolója alapján saját szerkesztés

Az I. szinten megfigyelhető, hogy a 2018-ban egy likviditási többlet alakult ki, mivel az eszközök értéke lényegesen magasabb, mint a források értéke, több mint a tízszerese, optimális esetben a vállalkozásnak fel kellett volna használnia ezt a többletet további források képzésére, ami létrejöhetett volna akár beruházással akár készlet vásárlással. A 2019-es üzleti év tekintetében viszont már egy likviditási hiány alakult ki. Tehát a vállalkozás az azonnal esedékes kötelezettségeinek csak a harmadát képes fizetni. Azonban ez a mérleg egy statikus állapotot tükröz, tehát lehetősége van az azonnal esedékes kötelezettségeinek egy részének elcsúsztatására is, amennyiben a partnerei kedvezményben részesítik. Az ezt követő üzleti év vonatkozásában beszélhetünk egyensúlyi állapotról, mivel az eltérés az eszközök és a források között minimális, alig számottevő főleg elnézve az előzmény éveket. A II. szinten megfigyelhető, hogy csak a 2018-as üzleti évben alakult ki likviditási hiány, ennek az oka nem volt más, minthogy a cég nem rendelkezett az eszköz oldalon követelésekkel, amelyek finanszírozni tudták volna a fordulónapon már lejárt rövid lejáratú kötelezettségeket és a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolását. A többi év tekintetében egyensúlyi állapot látható. A III. szinten szintén egyensúlyi állapot uralkodik minden évben, mivel sem egy éven túl pénzzé tehető eszközökkel sem egy éven túl esedékes kötelezettségekkel nem rendelkezik a cég. A IV. szinten azok az eszközök szerepelnek, amelyeket nagyon nehezen vagy egyáltalán nem lehet értékesíteni ezzel

szemben a forrás oldal tekintetében a pénzkiáramlással nem járó vagyonrészek szerepelnek. A saját tőke finanszírozza ezeket az eszközöket. Amint az jól látható 2018-ban még likviditási hiány volt a cégben, de 2019-re likviditási többlet alakult ki, majd a következő évre ez csak fokozódott. Ez a többlet onnan ered, hogy 2019-ben és 2020-ban már elindult a Farkas FestékBOLT Kft. új telephelyének építése, amely beruházásként az összeolvadásig a Farkas Festék Kft.-ben szerepelt.

Az likviditási mérleggel összefüggő elemzés következő szakaszában a Farkas FestékBOLT Kft. adatait fogom vizsgálni, amelyeket az 7. táblázat ezer forintban (E Ft) tartalmazza. A mérleg vizsgálata ugyancsak szintenként fog történni.

5. táblázat: Farkas FestékBOLT Kft. likviditási mérleg

Eszközök	2019	2020	2021	Források	2019	2020	2021
I. Készpénz, látra szóló bankbetétek, értékpapírok	12 737	10 791	10 244	I. Azonnal esedékes kötelezettségek	22 526	4 042	1 716
II. Egy éven belüli pénzzé tehető eszközök	2 483	50 323	18 445	II. Egy éven belül esedékes kötelezettségek	5 356	56 142	25 263
III. Egy éven túli pénzzé tehető eszközök	4 555	4 450	62 099	III. Egy éven túl esedékes kötelezettségek	1 196	-	27 501
IV. Befektetett eszközök	7 038	54 773	80 544	IV. Saját tőke	33 029	59 626	91 374

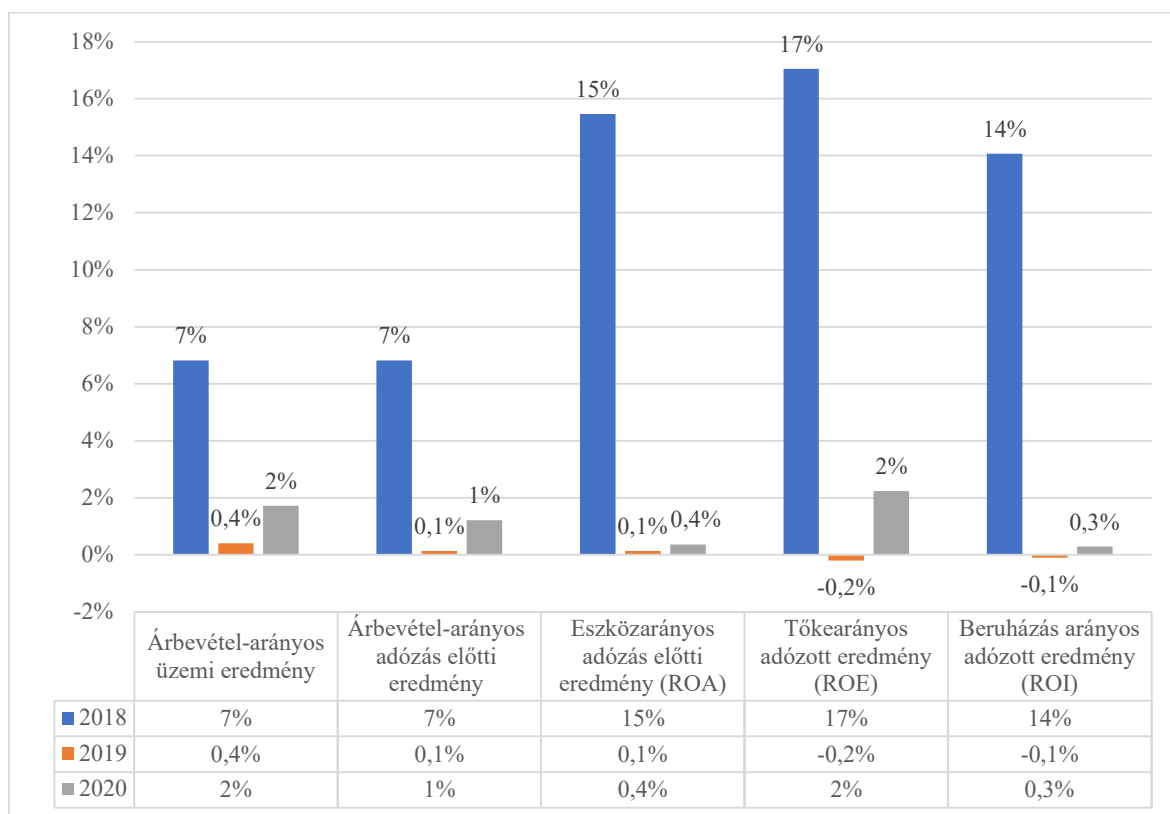
Forrás: a FestékBOLT Kft. 2019-2020-2021. évi beszámolója alapján saját szerkesztés

Az I. szinten az eszközök tekintetében a vizsgált üzleti éveket tekintve lassú és alacsony csökkenés látható, ellenben a forrásokat vizsgálva igen meredek és gyors ütemű csökkenéssel szembesülhetünk. Likviditási hiány alakult 2019-ben, de ezt a 2020 és 2021-es üzleti évben sikerült likviditási többletre átfordítani. A II. szint egyedül 2020-ban látható egyensúly közeli állapot a további üzleti évek tekintetében likviditási hiány látható. A III. szint a vizsgálat kezdő időpontjában a kötelezettségek a harmadát teszik ki a forrásoknak és ez a későbbi időszakokban sem javul. A IV. szint a befektetett eszközök mérleg sor egy erősen növekvő tendencia látható, a saját tőke esetében is ez mondható el, minden évben likviditási hiány alakult ki, mivel a források értéke magasabb az eszközök értékénél.

Az összeolvadás által kifejtett hatások láthatóak itt is. A Farkas Festék Kft.-ben kialakult likviditási hiány itt is megmutatkozik 2020-ban és 2021-ben, ennek a problémának a legfőbb oka a nagyobb piaci részesedésre való igény.

4.3. A jövedelmezőség elemzése

A következő fejezetben a vizsgált cégek jövedelmezőségének elemzését fogom elvégezni. Elsőként a Farkas Festék Kft. mutatószámait fogom bemutatni a 10. ábra segítségével.

10. ábra: Farkas Festék Kft. jövedelmezőségének vizsgálata

Forrás: a Farkas Festék Kft 2018-2019-2020. évi beszámolóí alapján saját szerkesztés

A Farkas Festék Kft. *árbevétel-arányos üzemi eredményt* és az *árbevétel-arányos adózás előtti eredményt* együttesen érdemes vizsgálni mivel, ha a két mutató között jelentősen nagy eltérés mutatkozna, akkor abból a pénzügyi műveletek nagy összegére lehetne következtetni. Jelentős eltérés nem észlelhető a kettő mutató között, egyedül 2019-ben látható -0,3% eltérés, illetve 2020-ban -1%. A drasztikus esés a Farkas Festék Kft. 2019 és 2020-as üzleti

évében pontosan ezért következett be, mivel ezekben az időszakokban az értékesítési tevékenység nagy része már a Farkas FestékBOLT Kft.-ben zajlott.

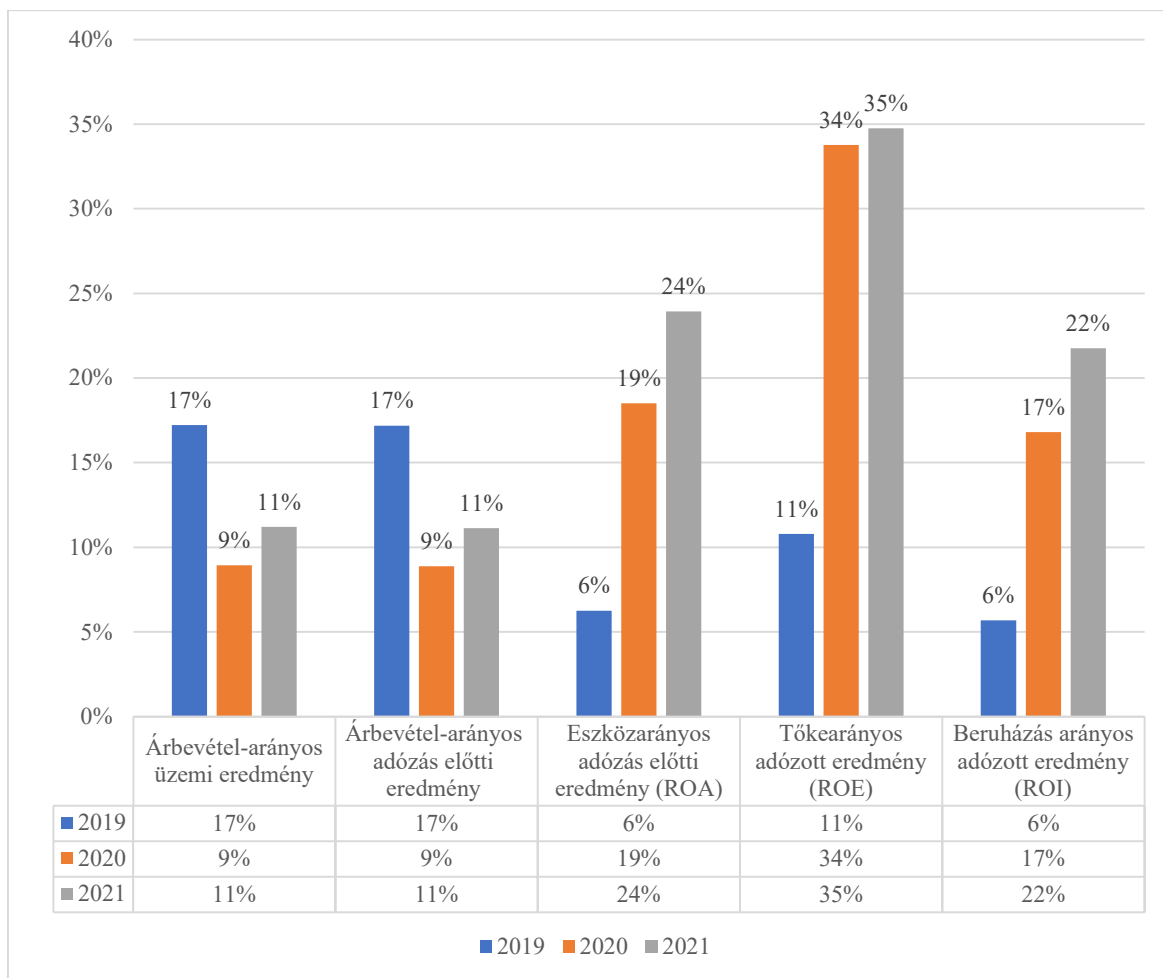
A **ROA** azt mutatja meg, hogy a vállalkozásban szereplő eszközöknek milyen jövedelemtermelő képessége van. A vizsgálat első évében igen magas volt a mutató értéke, majd ezután nagymértékű csökkenő tendenciát vett fel a mutató, mivel a saját és idegen tőkét is a beruházásokra kezdte el felhasználni a cég. Ez rontotta a jövedelem termelő képességét, mivel 2019-ben veszteséges volt, 2020-ban pedig csak a tizedét tudta elérni annak a jövedelem termelő rátának, amit 2018-ban tudott nyújtani.

A **ROE** mutató lehet talán tulajdonos szemszögéből talán a legfontosabb mérőszám. A különbség a ROA-hoz képest azért jelentős, mert ebben a mutatóban az eszköz külső finanszírozását is figyelembe veszi az elemzés. Kiskereskedelmi cégeknél általánosságban a 18% vagy a fölötti érték tekinthető optimálisnak. Amit alulról, de 2018-ban sikerül megközelíteni 17%-al, majd egy éles váltás és nullához közeli értékeket lehet megfigyelni a következő években a 10. ábrán.

A **ROI** mutatót a vállalkozások vezetősége számára azért lehet hangsúlyos, mert azt méri, hogy a vállalkozásba befektetett pénz milyen megtérülést eredményez, ezen felül a befektetés hatékonyságának mérésére is használják a nemzetközi gyakorlatban. A Farkas Festék Kft. mutatói nevezhetők kedvezőnek vagy optimálisnak, mivel a befektetett eszközök 14%-át sikerült megtermelni 2018-ban eredmény formájában, a soron követő években szintén a nullához való közelítés látható pontosan úgy, mint a többi jövedelmezőségi mutató esetében is.

Összességében úgy gondolom, hogy tudatosan nem is volt cél a tőke gyarapítása már a vállalkozásban, mivel a lehetséges tőkét már inkább a másik cégbe kívánta a tulajdonos bevinni, mivel tudta, hogy azzal fogja tovább folytatni az üzletmentet. A Farkas Festék Kft. adatait vizsgálva elmondható, hogy 2018-hoz képest minden mutató intenzíven romlott. Az üzleti tevékenység áthelyezése már elkezdődött 2019-ben a Farkas FestékBOLT Kft.-be, ezért az értékesítési tevékenység nagyobb hányada ott mutatkozott meg, ennek következtében a jövedelem termelő képessége a nullához konvergált 2019-ben és 2020-ban.

Az elemzés következő pontjában a Farkas FestékBOLT Kft. jövedelmezőségi mutatóit fogom megvizsgálni, amiket a 11. ábra segítségével fogok bemutatni.

11. ábra: **Farkas FestékBOLT Kft. jövedelmezőségének vizsgálata**

Forrás: a FestékBOLT Kft. 2019-2020-2021. évi beszámolója alapján saját szerkesztés

Mint azt már az előbbieken is bemutattam az *árbevétel-arányos üzemi eredményt* és az *árbevétel-arányos adózás előtti eredményt* együttesen érdemes vizsgálni. A 11. ábrán megfigyelhető a Farkas FestékBOLT Kft. vonatkozásában is, hogy a vizsgálti években nincsen eltérés a két mutató között, tehát nem voltak jelentős mértékű pénzügyi bevételek. A két mutató azt vizsgálja, hogy az értékesítés nettó árbevételének hány százaléka realizálódott profitként. 2019-ben volt a legmagasabb az érték, amikor a vállalkozás 17%-ot ért el, majd az ezt követő években a profit termelő képessége vissza esett, 8%-kal, majd az utolsó vizsgált évben egy kisebb javítás történt, amely 3%-ot ölel magába. Önmagában, ha csak a mutatókat nézzük, akkor az mondható el, hogy igen romlott a profit termelés aránya viszont, ha az eredménykimutatásra egy pillantást vetünk, akkor észrevehetjük, hogy a bevételeit 2019-ről 2020-ra megtízszerezte a cég, amely érthető módon költség többletet is

vont magával. Az összeolvadást követő évben, azaz 2021-ben 2020-hoz képest 26%-kal magasabb értékesítési nettó árbevételét tudott elérni a cég, amelynek csupán a 11% realizálódott profit formájában.

A **ROA** mutatót értelmezése során fontos szem előtt tartani, hogy a versenytársak összehasonlítására alkalmas leginkább, ezért önmagában vizsgálva nem tud kellő mennyiségű információt adni arról, hogy jó befektetési döntést lehessen hozni. A ROA mutatót vizsgálva szembesülhetünk azzal, hogy az eszköz arányos jövedelem termelő képessége a cégnek időről időre növekszik, vagyis a cég hatékonysága növekszik. 2019-ről 2020-ra 13% növekedést ért el, majd az ezt követő évben 6%-os növekedés figyelhető meg. Persze az eszköz állomány és az ezáltal elérhető profit nagysága folyamatosan növekszik, amely arra ad következtetést, hogy a cég a nyerségének nagy részét beruházásokra fordítja, és nem veszi ki osztalék formájában. A Farkas Festék Kft.-vel összevetve szembetűnő a cégben rejlő növekedési potenciál.

A **ROE** mutatónál elfogadott érték lehet általános üzletment esetén a 18% körüli mutató érték. Jelen helyzetben a csak 2019-ben volt a határérték alatt a cég ROE mutatója. Vagyis 2019-ben a befektetett tőke 14%-a realizálódott profit formájában, az ezt követő üzleti évben a realizált profit mértéke 34% majd 35% volt.

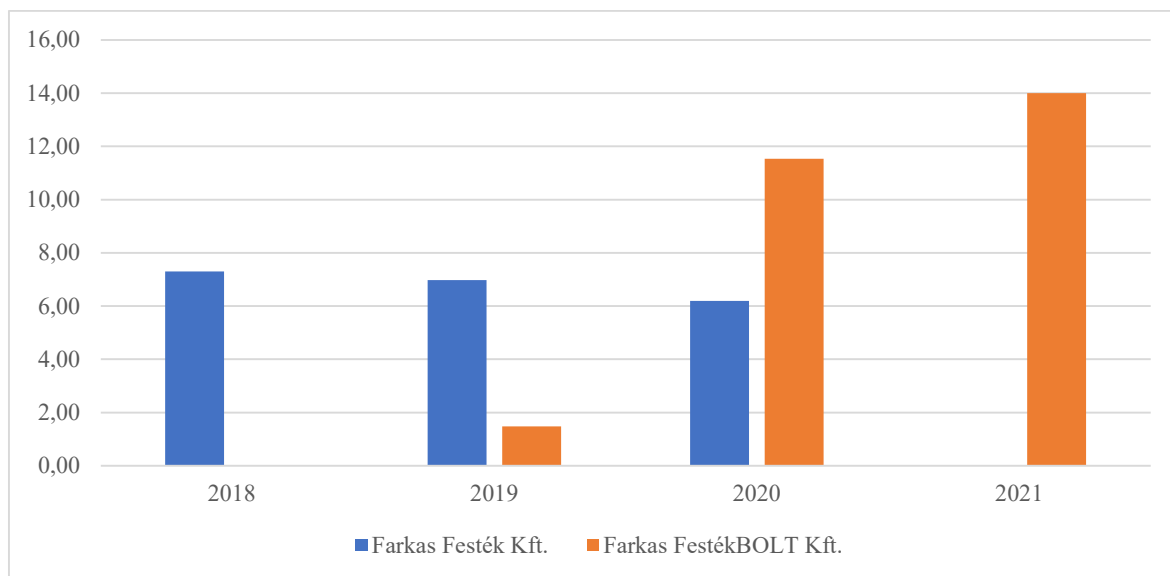
A **ROI** mutató, vagyis a beruházás arányos adózott eredmény az vállalkozás eszköz állományához viszonyítja az adózott eredményt. A mutató arról ad információt, hogy a beruházások növekedésének hatására a vállalkozás profitja mekkora arányban tudott növekedni, avagy csökkeni. 2019-ben az eszköz állomány, mint egy 6%-át tette ki az eredmény, de már a követő évben ez az arány feltudott szökni 17%-ra majd 22%-ra, vagyis elmondható, hogy a beruházások növelése jó hatással volt jövedelem termelő képességére a cégnek. Ennek értelmében érdemes lehet folytatni a folyamatban lévő beruházásait, vagy akár a meglévőket bővíteni a többlet profit realizálás érdekében.

Az a véleményem, hogy a cég remek jövedelemtermelő konstrukciókkal rendelkezik, a vagyon gyarapítása minden évben létre tudott jönni, folyamatosan növekedő trend látható, még a vírus által átkarolt időszakban is, ami befektetői vagy tulajdonosi szemmel nézve biztatónak tekinthető. Az összeolvadás és az értékesítési tevékenység átcsoportosítása eredményezte ezt a kimagasló teljesítményt az évek alatt.

4.4. A hatékonyság elemzése

A következő fejezetben a Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. adatait fogom megvizsgálni hatékonysági mutatók segítségével.

Az első mutató, amelyet be kívánok mutatni az a **készletek forgási sebessége**. Azt gondolom, hogy ez a mutató alábecsült és nem tulajdonítanak neki elég szerepet, főleg a kisebb vállalkozások. Azon vállalkozások számára rejthet nagy információt a mutató, amelyeknek a tevékenységi körei a kiskereskedelemre épülnek. Az elemzés tárgyát képező vállalkozások adatait a 12. ábra fogja demonstrálni.

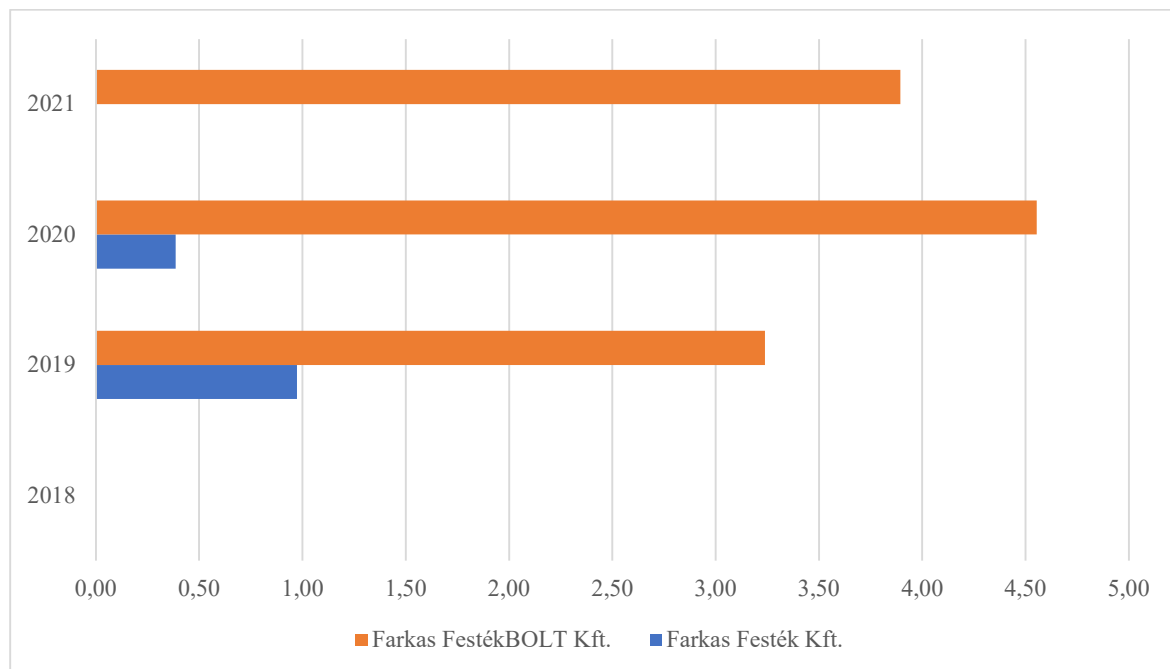
12. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. készletek forgási sebessége mutatója

Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

Alapvetően a vállalkozások működésének hatékonysága mérhető a mutatóval. Amint az megfigyelhető a 12. ábrán a Farkas Festék Kft. működésében stagnálás látható, ami a cég utolsó működő évére egy minimálisan lecsökkent, az érték 7 magasságában mozog a vizsgált időszak alatt. Ami azt jelenti, hogy 1 év alatt az értékesítési forgalom mellett 7-szer fordult meg a készletek mennyisége. Azt a következtetést lehet levonni, hogy a Farkas Festék Kft. hatékonysága készletezési szempontból nem javult semmit, hanem épp, hogy minimálisan, de romlott az évek alatt, amit szintén tükröz az árbevétel csökkenés is. Vélhetően kevesebb forgalom lebonyolítását tudta véghez vinni a cég, de ez az elemzés korábbi szakaszaiból már

szintén kiderült. A Farkas FestékBOLT Kft. mutatóit vizsgálva egy folytonos javuló trend látható. Az indulás időszakában még csak egy év alatt nagyjából 1-szer fordultak meg a készletek, majd a következő évben már ugrásszerűen nagy növekedés figyelhető meg, miszerint a készletek 11-szer fordultak meg, majd 2021-ben már 14-szer. Ez a javulás a növekvő forgalommal és árbevétellel egyenesen arányosan észlelhető. A magas forgási sebesség előnyös lehet több szempontból is mivel, ha a készleteket hitelből finanszírozzák, akkor a kamat költsége alacsonyabb lehet, szerencsére jelenleg ez a probléma nem áll fenn. Azonban, ha a későbbiekben előfordulna ilyen probléma, akkor mindenképpen fontos lesz ezt a mutatót nyomon követni és vizsgálni az ügyvezetés számára, mert költségeket lehet vele csökkenteni. Továbbá kisebb lehet a helyigény, amely a tárolási költségeket tudja visszaszorítani, ezen felül még jobb lehet az eladótér hatékonysága és gyorsabban változtatható a készletek választéka. Az összeolvadás és az azt követő évben szemmel láthatóan magas hatékonyságbéli javulás látható. A kezdeti időszakhoz képest a duplájára emelkedett a készletek forgási sebessége.

A hatékonyság elemzés következő állomásában a cégek **tárgyi eszközök hatékonysága** mutatóit fogom bemutatni a 13. ábra segítségével. A táblázat adatai ezer forintban (E Ft) vannak megadva.

13. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. Tárgyi eszközök hatékonyság mutatói

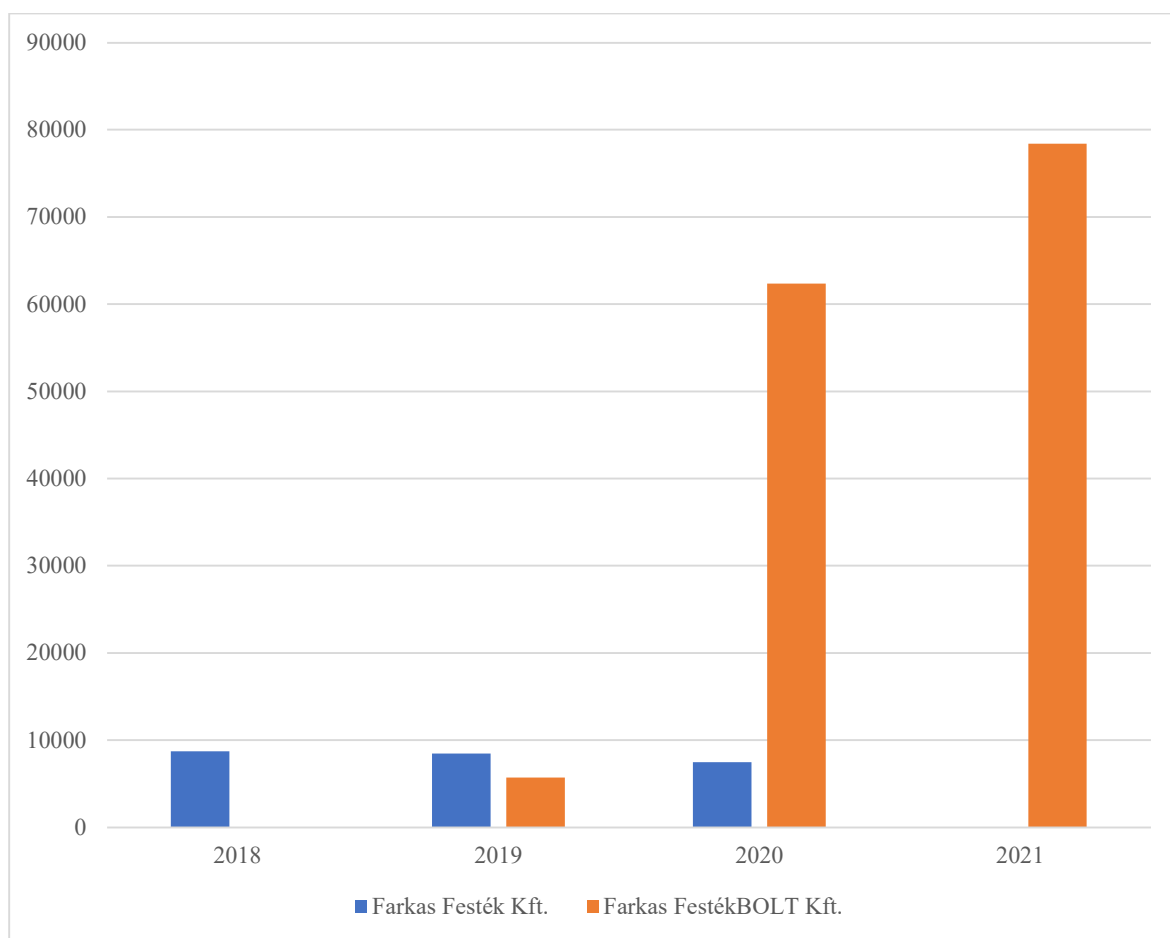
Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

Jellemzően arról ad tájékoztatást, hogy a mérlegben szereplő tárgyi eszközök működtetésével mekkora mértékű árbevétel érhető le, vagyis 1 forint tárgyeszköz lekötés hány forint árbevételt tud generálni. A Farkas Festék Kft. nem rendelkezett 2018-ban olyan tárgyi eszközökkel, amelyeknek könyv szerinti értéke lett volna, 2019-ben viszont 1 forint tárgyeszköz lekötés 0,97 E Ft árbevételt termelt, majd a következő évben ez lecsökkent 0,39 E Ft-ra, A tárgyi eszközök hatékonysága mutatók tehát rávilágítanak arra, hogy nem voltak megfelelő hatékonysággal kihasználva az eszközök az árbevétel termelésében. Ezt szintén az összeolvadás előkészítésére és az az által kiváltott hatásokra tudom visszavezetni. A Farkas FestékBOLT Kft.-t értékeit láttán már sokkal kedvezőbb kép vázolódik fel, 2019-ben 1 forint tárgyeszköz lekötés 3,24 E Ft árbevételt, 2020-ban 4,56 E Ft és 2021-ben 3,89 E Ft tudott termelni. Az utolsó évben észlelt visszaesés azért alakulhatott ki, mert az összeolvadás miatt megnövekedett a tárgyi eszközök értéke, a bolt árbevétele ehhez még nem tudott hozzá igazodni, mert csak 2021 év végén került tényleges használatba, vételbe az új üzlet. Az új üzletre a megnövekedett forgalom és vásárlói igények miatt volt szükség, az árbevétel többlet a beruházástól csak a következő üzleti években lesz majd várható. Ennek ellenére elmondható, hogy sokkal hatékonyabban voltak kihasználva a tárgyi eszközök, mint a Farkas Festék Kft.-ben, mert tárgyeszköz lekötés több mint 3 szorosát generálta árbevétel formájában minden gazdasági évben.

A hatékonyság elemzés utolsó mutatója a *munkaerő hatékonyságát* méri, amiből az a következtetés vonható le belőle, hogy mennyire hatékony a dolgozók létszámának felhasználása, ezt a 14. ábrán keresztül szeretném bemutatni. A táblázat adatai ezer forintban (E Ft) vannak megadva.

A vizsgált időszakok alatt a Farkas Festék Kft.-ben az átlagos statisztikai létszám 2 fő volt, míg a Farkas FestékBOLT Kft.-ben 4 fő. Hasonlóan, mint a tárgyi eszközök hatékonysága mutatónál a vizsgálat alapját az 1 főre jutó árbevétel alkotja. Az előbbinél megfigyelhető, hogy 2018-ban 8702 E Ft árbevételt tudott termelni 1 fő munkaerő, míg az ezt követő gazdasági évben 8467 E Ft, majd az átalakulást követő évben 7457 E Ft-t. Pontosan, mint az előbbieken már bemutatott tárgyi eszközök hatékonysága mutatónál itt is stagnálás figyelhető meg az 1 főre vetített hatékonyság vizsgálatánál. A Farkas FestékBOLT Kft. munkaerő hatékonyság mutatói szintén túlteljesítettek a Farkas Festék Kft. értékeit pont úgy, mint az elemzés többi mutatójánál is. 2019-ben 5699 E Ft árbevételt tudott termelni 1 fő munkaerő, majd az ezt követő évben ugrásszerű növekedés látható, miszerint 62373 E Ft árbevételt termelt 1 fő munkaerő, a vizsgálat utolsó évében 78409 E Ft volt ez az összeg.

Azt a következtetést lehet ebből levonni, hogy a 2, illetve 4 fő munkaező a cégekben nem érte el a teljesítményének a maximumát mivel, ha ez bekövetkezett volna, akkor az átlagos statisztikai létszámokban kellett volna növekedést észlelni. A jövőben természetes nyomon fogom követni a cég életét és kíváncsian várom, hogy mikor fogják ezek az alkalmazottak a teljesítőképességük maximumát elérni, természetes remélve a hasonló mértékű, ha nem nagyobb forgalom növekedést. Az összeolvadás következményei itt magukért beszélnek, mert egy stagnáló cégből az évek alatt sikerült egy hatékonyan és jövedelmezően működő vállalkozást generálni.

14. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. Munkaező hatékonysága mutatói

Forrás: a Farkas Festék Kft és a FestékBOLT Kft. 2018-2019-2020-2021. évi beszámolóit alapján saját szerkesztés

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A következő fejezetben fogom összegezni azokat a következtetéseket a cégek összeolvadásával és az új gazdasági szervezet megalakulásával kapcsolatosan, amelyeket a dolgozat megírás alatt állapítottam meg. Mint az előző fejezetekben is megszokott felépítés szerint szeretnék végig haladni, mivel úgy gondolom, hogy ezáltal sokkal inkább lesz átlátható a dolgozatom.

A dolgozat megírása során az alábbi **következtetéseket** fogalmazom meg:

A **vagyoni helyzet mutatóiból** levonható következtetésekkel szeretném kezdeni a sort, tehát elsősorban az állapítható meg, hogy a Farkas Festék Kft.-ben megnövekedett a befektetett eszközök mérleg sor értéke 2020-ra ezzel párhuzamosan az idegen tőke aránya is. Arra lehet ebből következtetni, hogy idegen tőkéből finanszírozták a beruházást. Jellemzően ez még egy befejezetlen beruházás volt ekkor, mivel a főkönyvből kiderült, hogy az összeolvadást követően 2021. decemberében került aktiválásra. Az is remekül látszik, hogy még az előbbi cég csak stagnál, és tevékenysége kezd, lecsökkeni addig a Farkas FestékBOLT Kft. már az összeolvadás előtt is remekül teljesített és szépen növekvő mutatókat tudott produkálni a tevékenységével. Minden vállalkozás lényege, hogy a befektetett pénzt, illetve eszközöket a tulajdonos növelni tudja az évek alatt, én azt gondolom, hogy Gábor meglehetősen jól fektette be a pénzét, amiről a tőkeszerkezeti mutatók árulkodnak főleg, ha a 2021-es üzleti év mutatóira koncentrálok, amikor már egy céggént tudott működni az a tevékenység, ami eddig kettő cégre oszlott.

A **pénzügyi helyzet mutatóiból** arra lehet következtetni, hogy ez a vállalkozás is tőkeszegény, mint minden magyar vállalkozás. Magyarországon ennek orvoslására csak hitelek és egyéb úton megpályázható kormányzati és nemzetközi támogatásokra van lehetőség. Mint minden vállalkozás életében itt is megjelentek a növekedés különböző szintjei és akadályai, a legnagyobb akadály itt is a likvid pénz mennyisége volt, mint sok más helyen. Az idegen tőke aránya rohamosan növekedett mind a kettő cégnél, amikor az új telephely kialakításba belekezdtek a cégek. Jelen esetben ez az idegen tőke a tulajdonos magánvagyonra volt, ami azt jelenti, hogy kamat nélküli hitellel tudta segíteni rövidtávon a cégeinek életét.

A **jövedelmezőségi mutatók** aspektusából vizsgálva a cégeket úgy vélem, hogy a tulajdonosi körnek nem lehet panasza, egyedül az árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatókban van visszaesés, és erre merem alapozni előző kijelentésemet is. Minél nagyobb árbevétel szintet ér a vállalkozás annál magasabb működési költséggel kell majd számolnia, amit a jelenleg alkalmazott árrések által támasztott profitból kell majd finanszíroznia a cégnek, ezért az üzemi eredménynek és az adózás előtti eredménynek az aránya az árbevételhez jóval kisebb lesz. Az árrés a kereskedelmi tevékenységet végző vállalkozások versenyképességének egyik nagy mérvadója ezért, ha a cég a megnövekedett működési költségek miatt elkezdi növelni az árrést a többlet költségek fedezése miatt, akkor veszíteni fog hosszú távon a vásárlóiból és kénytelen lesz ezt a többlet költséget az árrés által támasztott profitjából fedezni. Ezért is fog lelassulni a profit termelő képesség aránya a vállalkozás növekedésével. Ez persze nem azt jelenti, hogy nem fog növekedni a profit, hanem csupán csak annyit, hogy nem azzal az aránnyal, amit eddig megszokott a vállalkozás.

A **hatékonysági mutatók** elemzése alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a cég árbevétele évről évre növekszik, ami szerintem a jövőben sem fog lelassulni, a többlet árbevétel eléréséhez vélhetően nagyobb mennyiségű készletet kell majd nyilván tartani, amely egy bizonyos szint után már követhetetlen lesz, főleg pontosan. A növekvő tendencia a készletek forgási sebességénél is jelen van, főleg a 2019- es üzleti év után, ebből a megnövekedett forgalomra lehet következtetni, amely az árbevétel növekedésével szinte arányosan történt. A tárgyi eszközök hatékonysága elfogadhatónak tekinthető a cégnél az új beruházásnak idő kell majd a megtérülésre, a várt árbevétel, illetve eredmény növekedés csak a későbbi években tud majd bekövetkezni, mivel a vizsgált időszak végén került átvételre, ezért is esett vissza a hatékonysági mutató 2021-ben.

A dolgozat megírása során a következtetéseimet alapul véve az alábbi **javaslatokat** fogalmaztam meg:

Elsősorban azt gondolom, hogy előbb vagy utóbb a cég növekedése korlátokba fog majd ütközni, erre az lenne a javaslatom, hogy egy megfelelő hitel konstrukcióval meg lehet majd oldani a növekedési problémát. Azt feltételezve, hogy a növekedési tendencia nem lassul vagy áll meg egy bizonyos keresleti szint fölött a vállalkozás el fog oda jutni, hogy a forgóeszközöket nem fogja tudni finanszíroznia saját tőkéből, amihez mindenképpen szüksége

lesz külső tőke bevonására. A javaslatom arra alapozom, hogy a magyar vállalkozások alapvetően tőkeszegények és a bevett magyar standard a hitellel való finanszírozás.

A második egyben szerintem legfontosabb javaslatom az, hogy lehetőleg minél hamarabb alakítsa ki a megfelelő készletezési stratégiát a cég. Ami alatt azt értem, hogy szüksége lenne a cégnek egy olyan rendszerre, amivel a napi szintű készlet nyilvántartás lehetséges. Most még akkora nagyságot ölt fel a cég, ahol akár úgymond „kézzel” is nyomon lehet követni a készletek alakulását. Persze kis cégeknél bevett szokás az év végi leltár, de merem állítani, hogy sokkal nagyobb biztonságot tud adni egy jó készlet nyilvántartó program. Általa gyorsíthatóak az eladási és kiszállítási folyamatok, illetve hosszútávon költségeket is tud megtakarítani. A kereskedelmi szférában a készüléteknek nagy kihatásuk van az eredményre, egy ilyen programmal és a megfelelő stratégiával napi szinten, nyomon lehetne követni akár az eredményességét a vállalkozásnak, amely még nagyobb biztonságot kölcsönözhetne.

Mind ezek mellett örömmel fogadnám, ha egy nagyvállalatok által kedvelt módszert bevezetne a cég, ami a balanced scorecard módszer. Amely arról szól, hogy az adott cégre nézve olyan mutatószámokat alakítanak ki, amelyek az eredményesség, jövedelmezőség, likviditás és hatékonyság szempontjából a legmértékesebbek, a mutatók alapvetően előre jelezhetik a problémákat. Minél gyorsabban tud ilyenkor beavatkozni a vezetőség annál gyorsabb állhat helyre a rend és ezzel szintén a hosszútávú költségek faraghatóak le. A munkaerő hatékonysági mutatókat elnézve én javasolnám a munkatársak számának bővítését, mivel a kapacitás kihasználtságuk 2020-ban és 2021-ben megemelkedett, amivel egyben nőtt a leterheltségünk.

A pontosabb összkép és javaslat megállapításához további mérések szükségesek, és részletesebb információk szükségesek!

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozatom mindvégig két vállalkozás mérlegeinek és eredménykimutatásainak elemzésével foglalkozott. Az elemzéseket vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőség és hatékonysági mutatók segítségével végeztem el. A Farkas Festék Kft. adatait a 2018-2020 üzleti évek beszámolója alapján, a Farkas FestékBOLT Kft. adatait pedig 2019-2021 üzleti évek beszámolója alapján vizsgáltam. A 2021-es üzleti év beszámolójának elemzés során igyekeztem bemutatni az összeolvadás által kifejtett eredményeket és jelentős változásokat a cég életében.

A **2. fejezetben** ismertettem azokat a szakirodalom forrásokat, amelyek az elemzések megértéséhez és nyomunkövetéséhez szükségesek. Az első alfejezetben bemutattam a számvitelt, mint szabályozási és információs rendszert és az ezekhez kapcsolódó lényeges fogalmakat. A második alfejezetben a számvitel szabályozásáról esett szó, amely a számviteli törvényt és a számviteli politikát mutatja be. Ezt követően a kis és középvállalkozások beszámolóképzési kötelezettségeit mutattam be és azok formai követelményeit. A második alfejezetben a pénzügyi mutatók és a gazdasági elemzés jelentőségét mutattam be és azokat a főbb mutatókat, elemzési módszereket, amelyeket a dolgozatom tárgyát képző vállalkozások elemzésekor is használtam, ez az alfejezet alapozta meg igazán a 4. fejezetet.

A **3. fejezetben** Farkas Festék Kft. és Farkas FestékBOLT Kft. bemutatás történt meg, ahol a cégek történetét és megalakulásukhoz kapcsolódó főbb információkat lehet megtekinteni ezen felül bemutatásra került még a tulajdonosi struktúra szerkezete. A cégek tevékenységi köreinek bemutatás következett ezek után, ahol megtudható, hogy vasáru, festék, üveg kiskereskedelemmel, illetve takaró, szőnyeg, fal, padlóburkoló kiskereskedelemmel foglalkoznak leginkább. A következő alfejezetben az összeolvadás folyamatát, főbb lépéseit mutattam be, és leírtam, hogy a Farkas Festék Kft. és Farkas FestékBOLT Kft. összeolvadásának mi volt a konkrét menete. A 3. fejezet utolsó alfejezetében a dolgozathoz tartozó adatgyűjtési, adatfeldolgozási és az elemzési módszereket szemléltettem.

A **4. fejezetben** a Farkas Festék Kft. és Farkas FestékBOLT Kft. elemzése történt meg ugyanolyan sorrendiséggel, mint amelyben a szakirodalmi áttekintés is felépült, így a dolgozat olvasójának is nyomonkövethetőbb szerintem. Elsőként a főkönyvi kivonatokat mutattam be a 2. és a 3. táblázat segítségével azért, hogy részletesebben is bele lehessen látni a cégek működésébe.

Az elemzést a **vagyoni helyzet** mutatóival kezdtem el, azon belül is elsőként a vertikális eszközszerkezeti mutatókat szemléltettem, amelyekből kiderült, hogy a befektetett eszközök finanszírozása volt mind a kettő vállalkozás életében a kiemelkedő, mert egy új üzlethelyiség kialakításába kezdtek, ahol 2021 novemberétől a Farkas FestékBOLT Kft. tudta folytatni tevékenységét. A Farkas Festék Kft. 2018-ban viszonylagosan jól teljesített, de az ezt követő években a vagyongyarapítási funkciói romlottak, mivel az értékesítési tevékenység átkerült a Farkas FestékBOLT Kft.-be. Ahol viszont zömmel fejlődés és javulás volt tapasztalható minden mutató terén ennek az oka a megnövekedett forgalom és az idegen tőke betét volt. A horizontális eszközszerkezeti mutatók is rávilágítottak arra az átmeneti problémára, hogy a Farkas Festék Kft. a befektetett eszközeinek nagyon nagy részét idegen forrásból finanszírozta, ami hosszú távon nem megfelelő. A Farkas FestékBOLT Kft. viszont kezdetben eszközeit képes volt saját tőkéből finanszírozni, de amint megtörtént 2020-ban az összeolvadás a mutatók értékei 110%-hoz konvergáló értékeket képviselt, amely elfogadottnak tekinthető, de hosszú távon problémát jelezhet elő, ha nem vesznek róla tudomást a tulajdonosok.

A **pénzügyi helyzet** elemzés a likviditási vizsgálatára összpontosított, mivel a cégek kötelezettségeinek nagy mértékét rövid lejáratú kötelezettségek tették ki, kis mértékben, ám de észlelhető volt bizonyos üzleti években hosszú lejáratú kötelezettség is. A likviditás elemzésből megállapítható, hogy a Farkas Festék Kft.-nek 2019 és 2020-ban sem volt akkora mennyiségű pénzeszköze, követelése vagy készlete, amelyekkel a kötelezettségeit rendezni tudta volna. A 2018-as likviditási mutató kimagaslóan magas volt és a normál megszokott értéktől jóval nagyobb volt, 1,5 helyett 5,8. Mind ez akár a jövőbeni likviditási romlást jelezheti előre, ami be is következett, mivel a következő két évben a mutató értéke a 0-hoz közelít. A Farkas FestékBOLT Kft. mutatói normál üzletmenetre mutatnak rá, egyedül a 2019 és 2021 üzleti évek likviditási mutatói magasabbak a megszokottnál, de ezek átmeneti időszakot tekintve, nem feltétlenül okozhatnak problémát a jövőben.

A következő szakaszban a *jövedelmezőségi elemzést* végeztem el. A Farkas Festék Kft. elemzése alapján megállapítható, hogy a jövedelmezőség 2018 után meredeken romlott olyannyira, hogy 2019-ben veszteséggel zárta az évet. Üzemi eredmény szinten eredményes volt ugyan, de a pénzügyi műveletek ráfordítása és az adófizetési kötelezettség átbillentette a cég eredményét veszteségbe, ezt egyébként a ROE és ROI mutatók számszerűsítik is. A Farkas FestékBOLT Kft. jövedelmezőségi elemzése során megállapítottam, hogy az árbevétel-arányos üzemi eredmény és az árbevétel-arányos adózás előtti eredmény mutatói között számszaki eltérés nem volt, vagyis jelentős pénzügyi műveletek eredményei nem voltak a cégnek. A vállalkozás jövedelmezőségének mértékét és a profit termelő képességet a ROA, ROE és ROI mutatók fejezik ki. Ezek a mutatók minden évben növekedtek az előző évi bázishoz képest.

A *hatékonyság elemzés* első mérőszáma a készletek forgási sebességét méri. A két cég adatait összevetve megállapítottam, hogy míg a Farkas Festék Kft. mutatói stagnálnak, de inkább enyhén csökkennek, addig a Farkas FestékBOLT Kft. mutatói minden évben javultak. Ez a mutató azért nagyon fontos a kereskedelmi vállalkozások elemzése kapcsán, mert a vezetőséget rá lehet világítani arra, hogy a készletek forgási sebességének növelése költség csökkentő hatásokat tud elérni a cég logisztikai területén. Továbbá jótékony hatása még, hogy a gyakrabban frissülő árukészletekkel szert tehetnek a vállalkozások újdonsült vásárlókra, illetve a régi vásárlók gyakoribb vagy akár nagyobb fogyasztásra ösztönözhetőek. A tárgyi eszközök kihasználtsága az árbevétel tekintetében alul maradt a Farkas Festék Kft. ügyében a Farkas FestékBOLT Kft.-hez képest. A Farkas Festék Kft. munkaerő hatékonyság mutató vizsgálatánál szintén stagnálást lehetett látni mivel a dolgozók száma nem változott, ellenben az árbevétel időről időre csökkent. A Farkas FestékBOLT Kft. 2019-es mutatója a következő évek során több mint tízszeresére emelkedett, amit a megnövekedett forgalom okozott.

Az **5. fejezetben** foglaltam össze a következtetések, javaslatokat, amelyeket az elemzésekből állapítottam meg. Ezek a következtetések, de inkább javaslatok megtartása a jövőben költségeket spórolhat majd meg a vállalkozásnak. Ezen felül bízom benne, hogy a vezetőség számára tudtam új információkat nyújtani, de már akkor boldog leszek, ha a dolgozatom hatására elgondolkodnak a technológia fejlesztésén és a minél több mérési, ellenőrzési pont bevezetésén.

7. IRODALOMJEGYZÉK

BÁN, E. és mtsai., 2019. *Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsga szóbeli vizsgatevékenységhez*. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt..

BÉKÉS, B., HALÁSZ, Z., SZABÓ, I. & VARGA, E., 2022. *A jövedelem- és vagyoni típusú adók*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft..

BUDAI, E. & BEKE, J., 2007. *Számviteli alapismeretek és könyvelés*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem.

CSEPREGINÉ, G. A. & TÖRÖK, T. P., 2019. *Számviteli alapismeretek*. Budapest: Ludovika Egyetemi Kiadó Nonprofit Kft.

DARABOS, É., FENYVES, V. & RÓZSA, A., 2016. *Számviteli és pénzügyi alapismeretek*. Debrecen(Hajdú-Bihar vármegye): Debreceni Egyetem.

ELEMZÉSKÖZPONT.HU, 2022. *Elemzőközpont.hu*. [Online]
Available at: <https://elemzeskozpont.hu/eszkozok-es-keszletek-forgasi-sebessege-miert-fontos>
[Hozzáférés dátuma: 24 01 2023].

ELEMZÉSKÖZPONT.HU, 2022. *Elemzőközpont.hu*. [Online]
Available at: <https://elemzeskozpont.hu/roa-return-assets>
[Hozzáférés dátuma: 23 06 2022].

FÜLÖP, Á. Z., 2011. *Számviteli és mérlegtani alapfogalmak*. Kolozsvár: Scientia Kiadó.

HÁGEN, I. Z. & KONDOROSI, F., 2017. *Üzleti tervezés*. Debrecen: CIVIS AUDIT Kft..

HOLD.HU, 2023. *Hold.hu*. [Online]
Available at: <https://hold.hu/lexikon/roa-return-on-assets-eszkozaranyos-jovedelem/>
[Hozzáférés dátuma: 21 03 2023].

JÁKI, E., 2017. *Üzleti terv pénzügyi*. 2017 szerk. Budapest: Budapesti Corvinus Egyetem.

JASON, F., 2023. *Investopedia.com*. [Online]
Available at: <https://www.investopedia.com/terms/r/returnnonequity.asp>
[Hozzáférés dátuma: 07 03 2023].

KARDOS, B. és mtsai., 2018. *Pénzügyi számvitel*. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt..

KISS, Á., 2017. *Számvitel I. A gazdasági információk menedzselésének*, Győr: ismeretlen szerző

KÖNYVELŐIRODA.HU, 2021. *KÖNYVELŐIRODA.HU*. [Online]
Available at: <https://konyveloiroda.hu/atalakul-cegem-osszeolvasas-beolvadas/>
[Hozzáférés dátuma: 02 09 2022].

LEHOCZKI, M., 2021. *Mérlegképestanoncok*. [Online]
Available at: <http://merlegkepestanoncok.hu/elemzes/mit-kell-tudni-a-negyfokozatu-likviditasi-merlegrol>
[Hozzáférés dátuma: 15 06 2022].

MUDRÁK, R., 2021. *Slideshare.net*. [Online]
Available at: <https://www.slideshare.net/RentaMundrk/tkeszerkezeti-mutatk>
[Hozzáférés dátuma: 08 06 2022].

ORMOS, M., 2018. *Számvitel*. hely nélk.:Akadémiai Kiadó.

ROIHACKS.HU, 2021. *ROIHACKS.HU*. [Online]
Available at: <https://roi hacks.hu/roi-jelentese-szamitasa/>
[Hozzáférés dátuma: 23 06 2022].

SÁNTÁNÉ, M. E., 2009. *A pénzügyi döntések formái, az eszköz és forrásszerkezet egyeztetése*, Budapest, Baross u. 52.: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet.

SZAKÁCS, I., 2019. *SZÁMVITEL A-TÓL Z-IG*. 11 szerk. 1117 Budapest, Budafoki út 187-189. A/III.: Wolters Kluwer Hungary Kft..

SZÁMVITEL EGYSZERŰEN BLOG, 2017. *SZÁMVITEL EGYSZERŰEN BLOG*. [Online]
Available at: https://szamvitelegyszeruen.blog.hu/2017/08/18/a_merleg_838
[Hozzáférés dátuma: 02 08 2022].

SZTANÓ, I., 2022. *A számvitel alapjai*. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zártkörűen Működő Részvénytársaság.

TAKÁCS, A., 2015. *Vállalatértékelés magyar számviteli*. Második, bővített kiadás szerk. hely nélk.:Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt..

TAKÁCS, A., 2021. *Modern vállalatértékelés*. hely nélk.:Akadémiai Kiadó.

TÓTH, T., 2021. *VÁLLALATI PÉNZÜGYEK*. 1 szerk. 1117 Budapest, Budafoki út 187–189. A. ép. III. em.(Pest megye): Akadémiai Kiadó Zrt..

WEISER, A., 2008. *Az eredmény elemzése, tervezése*, Budapest: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet.

ZÉMAN, Z. & BÉHM, I., 2016. *A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára*. hely nélk.:Akadémiai Kiadó.

ZÉMAN, Z. & BÉHM, I., 2019. *Módszertan vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérésére*. hely nélk.:Akadémiai Kiadó.

8. TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE

Táblázatok jegyzéke:

1. táblázat: Likviditási mérleg séma.....	21
2. táblázat: Farkas Festék Kft. Főkönyvi kivonat.....	32
3. táblázat: Farkas FestékBOLT Kft. Főkönyvi kivonat	33
6. táblázat: Farkas Festék Kft. likviditási mérleg.....	47
7. táblázat: Farkas FestékBOLT Kft. likviditási mérleg	48

Ábrák jegyzéke:

1. ábra: 5123 Jászárokszállás Pusztaszer u. 2. telephely	26
2. ábra: 5123 Jászárokszállás Rákóczi F. u. 32. telephely	28
3. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. vertikális eszközszerkezeti mutatói.....	34
4. ábra: A Farkas Festék Kft. vertikális tőkeszerkezeti mutatói.....	36
5. ábra: Farkas FestékBOLT Kft. vertikális tőkeszerkezeti mutatói	38
6. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. befektetett eszközök fedezettsége mutatók.....	40
7. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. Nettó forgótőke mutatói	41
8. ábra: Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. kötelezettségeinek alakulása	43
9. ábra: Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. likviditási mutatóinak alakulása44	
10. ábra: Farkas Festék Kft. jövedelmezőségének vizsgálata	49
11. ábra: Farkas FestékBOLT Kft. jövedelmezőségének vizsgálata.....	51
12. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. készletek forgási sebessége mutatója.....	53
13. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. Tárgyi eszközök hatékonyság mutatói.....	54
14. ábra: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft. Munkaerő hatékonysága mutatói.....	56

9. NYILATKOZATOK

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A Juhász Martin (név) (hallgató Neptun azonosítója: QO1A9J)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi
források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védeésre
javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: Gyöngyös, 2023. április 14.

Belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Juhász Martin
A Hallgató Neptun kódja: QO1A9J
A dolgozat címe: A Farkas Festék Kft. és a Farkas FestékBOLT Kft.
tevékenységeinek elemzése
A megjelenés éve: 2023
A konzulens tanszék neve: Befektetési, Pénzügyi és Számvitel Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottka érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: Jászárokszállás, 2023. április 19.

Hallgató aláírása

10. MELLÉKLETEK

<https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/kezdolap>

<https://www.eginformacio.hu/cr9311250211>

<https://www.eginformacio.hu/cr9311826506>

(2023.03.26)